

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la biroul administrației (strada, Poplăcii nr. 15)

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani.

Peninsula-Balcanică.

De o bucată de vreme încoace coloanele foilor sunt pline cu știri lungi despre întâmplările din Peninsula-Balcanică, înțelegând sub numirea aceasta mai ales Turcia și Bulgaria. Începând mai ales din anul 1875, provinciile, cari se țin și s'au ținut de imperiul Turcilor, au fost mai totdeauna frământate de fel și fel de turburări, pricinuite mai ales de administrarea nădărmă, căreia au fost supuse din partea stăpânilor turci.

Când au năvălit Turcii în Europa, Peninsula Balcanică era locuită, ca și astăzi, de Greci, Bulgar, Sârbi, Albanezi și Români. Cele dintâu patru naționalități își aveau organizarea lor, Români erau mai puțini în părțile acelea, așa că ele numai după lupte mai mult sau mai puțin îndelungate au putut fi supuse. Câtă vreme Turcii erau tari și mari, încât tremura Europa întreagă de frica lor, popoarele numite au suferit ca oile toate asupririle, la cari erau supuse. Nu s'a întâmplat însă încă niciodată, ca un popor ajuns stăpân prin mișcări, cruzimi preste altul să rămână totdeauna deasupra. Fie poporul supus cât de slab, dela un timp încolo se deșteaptă și el și începe lupta contra asupritorului. Cei dintâu, cari s'au răsculat contra Turcilor, au fost Grecii, cari după lupte de câțiva ani au putut să întemeieze regatul independent al Greciei, deși nu au putut cuprinde în el toate ținuturile locuite de ei. Încercări repetite au făcut și Sârbii, cari încă au

ajuns la independența dorită. Bulgarii nu s'au luptat aproape de loc și deodată totuși au și ei statul lor, drept că tributari Turciei, au de a mulțumi această războiului româno-ruso turc. Români, cari luptau să mai rupă ceva pentru ei din împărăția turcească, și-au vărsat deci sângele, ca Bulgarii, cari aproape nu s'au mișcat în acest războiu, să ajungă și ei la libertate.

În convenția dela Berlin din anul 1878, când s'au regulat trebile împărăției turcești, s'a fost hotărât, ca Macedonia locuită de Bulgari, Sârbi, Turci, Greci și Români să capete autonomie, un fel de administrație proprie. Turcului nu i-a părut de hotărârile de atunci, ci a continuat să stăpânească mai departe în felul lui. Mai asupriți au fost locuitorii bulgari ai Macedoniei, cu toate că Turcul nu are obiceiul să împedecă pe cineva în limba și în legea lui, cum se întâmplă în alte țări. Acum s'au deșteptat și Bulgarii și formând comitete secrete, au început să lucreze pentru liberarea fraților asupriți din Macedonia, dar într'un mod, care i-a făcut urgiași înaintea lumii civilizate. Românul, Grecul, Sârbul, care nu voiește să le dea bani pentru scopurile lor, ori să se alăture la bandele lor, e omorât fără milă, casa lui aprinsă. Turcia de altă parte, nevrând să introducă schimbările cerute, îi asupria tot mai rău. Văzând Puterile (statele cele mari), că eșă amenință un războiu, s'au pus pe lângă guvernul turcesc, ca acesta să schimbe înspre bine rînduile din Macedonia, sar' pe lângă cel din Sofia (Bulgaria), ca să oprească pe Bulgari dela agitațiuni,

Aici steu acum lucrurile. Dacă Turcia va introduce reformele cerute și dacă Bulgarii se vor astâmpăra, pacea nu va fi turburată. Nu se va face aceasta, putem să ne așteptăm, că în Macedonia se va aprinde un foc, a cărui dogorea se o simțim și noi și toată Europa.

Școalele de stat. În 1898 luase Wlassios hotărârea, ca în timp de 5 ani să întinzeze 1000 școale de stat cu 1500 învățători. S'au și creat până acum 724 asitel de școale cu 1605 învățători. Mai toate școalele acestea sînt în ținuturile locuite de naționalități — o nouă risipă de bani și pentru progresul naționalităților.

Chestia naționalităților în congregațiunea comit. Timiș. Deputatul șvab Dr. Lendi publicase o broșură, în care arătaze totă destrăbălarea administrativă din comit. Timiș. Cei cu raucă pe căciulă au instituit o comisiune, care să cerceteze temeinic învinuirile făcute. Comisiunea a cercetat și — ceea ce era de prevăzut — i-a aflat pe toți curaji. În congregația ultimă și-a prezentat raportul și dezbaterăa lui a folosit-o deputatul Fűöp, ca să atragă atențiunea asupra agitațiunii naționaliste, ce crește în continuu în acest comitat. Cere dela autorități să intervină, luminând poporațiunea, ca să înceteze cu agitațiunile nepatriotice.

Jidani în com. Aradului. Din pricina latifundiilor Evreii s'au înscuibat mai greu în comit. Aradului.

FOIȚA.

Poesii populare.

Din Rușciori.

Com. de Alex. Bărsan, Inv.

Du-te dor unde te min
Și te-alină unde și spun,
Pe masă 'n cântălărie,
De vezi pe badiul ce scrie,
Scrie două-trei rinduri,
Nu mai poate de gânduri,
Scrie două-trei cuvinte
Și rămân neisprăvite,
Țipă condeiul pe masă
Și se uită pe fereastră,
Doar' vede vr'un om frumos,
Să-mi trimeată vr'un valos,
Trimite-mi bade pe stele
Să știu numai eu și ele.

De dor după badiul meu
Mă topesc ca inu 'n tău,

De dor după d-ta
Mă topesc ca lumina,
De ai și bade cum nu șii,
Cum îi de rău a dori,
Tu și-ai face noaptea zi
Și pân' la mine-ai veni.

Prin pădure, pe cărare
Pagubă că-i iarba mare,
De nu pot merge horind
Badiul versuri făcând,
Ca să vadă și să creadă,
Că i-am fost iubită dragă,
Foiță verde de-alună,
Că i-am fost mândruță bună,
De 3 ani și jumătate
Mândruță cu dreptate.

Uite măică mișelul,
Care mi a luat inelul,
Eu ziceam că să mi l dea,
El zicea că să mă ia;
Eu de-aș ști că m'ar lus,
Mai bine m'ăș spânzura,
De marginea drumului

Să-i fac fală vântului
Și ciudă uritului.

Frunzuliță rosmalin
M'a ajuns un dor de sîn,
Un dor mare ce șoptește
Că lelița mea jelește,
Și amar îmi pătimește,
D'asa îmi vine de-a mă duce
Să-i sărut gurița dulce

Cântec de dor.

Din Massillon-Ohio (America-de-nord).

Com. de Savia Petrișor.

Eai măicuto 'n dealul tău
Și-mi cântă cântecul meu,
Și mi l cântă cum vei și
Să t-ard de unde oiu fi,
Din fundul Americii,
Și eu când te-oiu auzi
Eu afară mi oiu eși,
Și eu drag te-oiu asculta,
Și îndărăpt m'oiu faterna,
Și lucrul mi-loiu găta
La masă m'oiu așeza,

Cu toate acestea în acest comitat sînt 19 proprietari evrei cu cîte 38.000 jugere catastrale de pămînt. Din 81 arîndași, 41 sînt Evrei, cu 58 000 jugere catastrale. Înainte cu 10 ani erau 13 mari proprietari cu 9800 iug. și dintre 79 arîndași, 32 Jidani cu 32.000 jug. Așa dară în 10 ani numărul proprietarilor evrei s'a urcat cu 32%, iar proprietatea lor a crescut în raport, cu 320%. Numărul arîndașilor s'a sporit cu 3%, iar pămîntul arîndat cu 35%.

România și Cușo-Vlachii. Ziarul „Le Temps” din Paris publică următoarea telegramă dată din Berlin:

Gvernul României a adresat agenților sei din străinătate o circulară asupra chestiunii macedonene, care în substanță spune următoarele:

România nu poate lipsi să și asumeze protecțiunea Cușo-Vlachilor, în favoarea cărora dînsa va cere aplicarea măsurilor eventual luate în privința Bulgarilor-Macedoneni.

În caz de modificări teritoriale, drepturile României vor fi în mod expres rezervate.

Lupta contra rusificării în Finlanda se continuă din partea Finlandor cu o energie vrednică de admirat. Cu toate că sărăcia crește din zi în zi, precum crește și emigrarea, poporul finlandez se mișcă încă destul de puternic să țină piept puterii Rusiei. Învergurarea e așa de mare în Finlanda, încât Finii resping cu indignare chiar și ceea ce s'ar părè bun, dacă vine dela Muscol. Rușii nu capătă ovarțire pentru poliția lor, nici pentru dregătorii lor. În Hangö a cumpărat guvernul pentru poliție și poștă o casă cu 380.000 ruble, deși casa nu e vrednică nici 20.000. Recrutarea n'au unde să o facă așa că senatul a dat ordin să adune pe feciori în cazarma. În Willmanstrand s'a dizolvat un regiment de dragoni finlandez, înființându-se în locul lui

Și voi scrie-o cârticea
Scrișă cu mînuța mea,
Scrișă cu literă vaure
Ce să tracasă peste mare,
Scrișă cu literă mică
Să 'i-o dau la o păsărică,
Sboară dragă păsărică
Cu această cârticea,
Sboară, sboară 'n sborul tîu,
Sboară până 'n satul meu,
Dă această cârticea,
Dă 'i-o la măicuța mea,
Și eu dacă te a 'ntreba,
Tu dragă s'ă apui așa,
Căci nici tu nu știi de unde 'i,
C'o aduci din depărtare,
O aduci de peste mare,
Și o aduci din țeri străine,
De unde nu știe nime,
Num'acela știu că crede,
Cel ce vine 'n ea și vede,
Că eu în ea n'am crezut
Pîn'am venit de-am văzut,
E bine în America,
De omul cu femeia,
Dar' la fete singurele
Le vine tare cu jale,
Și feciorii tineri
Multă jale simte ei,
Căci petrec viața lor
Tot cu jale și cu dor.

unul rusesc. Magistratul a dat numai decît ordin, ca să taie toți arborii de pe locul de exercițiu, ca Rușii să nu aibă umbră în zilele de vară.

Brav popor Finlandezii, cari își știu prețul după vrednicia limbii și leges!

Dobîndă. Un valoros bărbat din Germania, prieten al poporului românesc, ostind despre orbila amendă dată „Tribunei”, îi scrie cuvinte în-sufletește de încurajare, încheindu-și astfel scrisoarea:

„Cele unsprezece mii de coroane vor aduce dobîndă, dar nu celor pîntenăți”.

Aniversarea unirii în Berlin. Secțiunea Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor din Berlin a sărbătorit în mod pompos a 44-a aniversare a unirii principatelor române și totodată și a înființării Ligei.

Președintele secțiunii Ligei dl profesor Ștefan Orășan a ținut o frumoasă cuvîntare cu privire la unirea principatelor române. Membrul operai regale din Berlin dl D. Damian acompaniat la pian, a cântat mai multe piese naționale românești, cari au impresionat adînc numărul auditor. Jalelele doine cîntate de dl Vitin pe flautul seu de argint precum și „posma română” executată ca încheiere la patru mîni de frații Müller a ridicat mult farmecul sărbătorii. În pauza următoare după dansarea frumoaselor noastre hore, dl Constantinescu a salutat într'un avîntat discurs pe frații italieni, cari s'au prezentat în număr mare. Dl Broggi răspunzînd într'o vorbire mai lungă, în care face comparație între trecutul și prezentul poporului nostru îi procește un viitor de aur soarelui mai mic și gîntel latine. Cunoscutul nostru compatriot dl Murșan și inginerul Strossou însă au contribuit mult la ridicarea succesului festivității naționale, ce urmărește scopuri culturale.

ACȚIUNEA LIGEII CULTURALE. Comitetul central al Ligei culturale și comitetul secțiunii București se întrunesc în fiecare seară în ședințe extraordinare. Este vorba a se ține o mare întrunire publică de protestare. Aceasta ca răspuns la provocările nebunești ale Ungurilor, cari au hotărît desființarea presei române de peste munți.

Toute secțiunile Ligei își vor trimite delegații la aceste manifestări menite a dovedi ungurilor, că Români sunt gata a răspunde la provocările lor.

Preotul Stupinian suspendat. Consistorul din Lugoj a respins ca nefundată acușarea inșpectorului școlar din Deva, care arătase pe preotul Stupinian, că acesta nu primește dela elevii români salutare în limba maghiară. Wlassics a suspendat însă pe preotul român din postul de catichet, și cu această crede, că a mai câștigat un cătăean pentru idee, ori că va mai croi cățiva Tuhtum?

Acțiunea Rusiei și Austriei. Din Constantinopol se anunță că guvernele rus și austro-ungar au căzut de acord în privința proiectului de propunerii, elaborat de ambasadele lor respective din Constantinopol, pentru a ameliora administrațiunea din vilaietele europene ale imperiului otoman.

Ambasadele celor două puteri așteaptă, în prezent, ordine telegrafice pentru a face demersurile necesare pe lângă Poartă. Se crede că aceasta se va putea face zilele viitoare.

Nota austro-rusă ce se va da cu privire la reformele din Macedonia, după cum se afirmă, va fi mai puțin energică decât se aștepta.

Poarta are încă odată ocazia să simță bună voința Austriei și Rusiei.

Din dietă. Opoziția kossuthistă îi face ministrului Széll zile fripte în dietă. Fiecare dintre deputații kossuthiști se vede, că s'a hotărît să vorbească. Și ce vorbiri! Unul vorbește tot câte o ședință întreagă, înșirînd câte verzi și uscate contra Austriei, contra Împăratului și contra moștenitorului de coroană. Fiecare autor prezintă la urmă și câte-un proiect de rezoluțiune, ceea ce îi dă dreptul să mai vorbească încă odată, tot așa de mult în unele ședințe e oerță ca la gura cortului, totul numai ca să nu se poată vota legea militară. Lucrurile sînt cu atît mai grave, că până la 1 Martie ar trebui votată legea despre contingentul de recruți, căci altminterlea recrutarea ar trebui să se amîne; legea bugetară nu e votată, legile pactului cu Austria asemenea. De toate acestea însă opoziției nu 'l pasă, ei ea înșiră mai departe la povești.

Noul episcop dela Arad.

După-cum am comunicat în nrul trecut, la Arad a fost ales episcop în 12 l. o. protoinceful Ignatie Papp.

„Trib. Pop.” comunică următoarele date din viața noului episcop:

Ioan I. Papp s'a născut în 1850 în comuna Pociovelighe, comitatul Bihorulul.

Tatăl său a fost cîntăreț de strană la biserică și strămoșii săi din obștie tot oamenii bisericii au fost.

După absolvirea claselor elementare a intrat în gimnaziul din Beiuș, unde a absolvat toate opt clasele și maturitatea. Tînerul Ignat s'a distins prin purtare bună, sîrguință și talent.

S'a înscris apoi la teologia din Arad. După terminarea studiilor teologice a intrat ca archivar la consistor.

Din postul acesta modest fostul episcop și actualul metropolit Ioan Meșianu 'l-a avansat fără concurs de secretar consistorial.

În timpul acesta a ocupat provisor și o catedră la Seminar.

A fost ales apoi asesor referent în senatul bisericesc, în care post a stat până la moartea episcopului Goldiș.

Atît la Sinod cât și la Congres a reprezentat cercul Beiuș, care ani îndelungați 'l-a distins cu încrederea.

După moartea episcopului Goldiș, în urma anticlenității, Consistorul plenar 'l-a înărcinat pe durata interregului cu onorifică sarcină de president al Consistorului, de unde votul Sinodului electoral 'l-a ridicat la demnitatea tronului episcopesc.

† Dr. Daniil P. Barcianu.

Nemiloasa moarte eară a secerat pe unul din puținii noștri bărbați, cari fără de a face multă gălăgie, 'și-au dedicat întreaga lor viață pentru ridicarea culturală a poporului român. Dr. D. P. Barcianu nu mai e între cei vii de luni 3/16 c. încoace.

Dr. Barcianu s'a născut la an. 1847 în Rășinari; a studiat în Sibiu. În an. 1869 a fost trimis în Germania din partea ministrului de culte și instrucțiune publică, spre a studia organizarea școlilor populare de acolo, ear' la 1870-74 a ascultat la universitățile din Viena, Bonn Lipsca prelegeri de pedagogie și științele naturale.

În anul 1876 a fost numit profesor la Institutul pedagogic-teologic din Sibiu. După o muncă de peste 30 ani ca profesor s'a pensionat și a fost ales referent școlar.

Ca profesor a fost totodată și director al școlii civile de fete a »Asociațiunii pentru literatura română și cultura pop. rom.«, deasemenea mai mulți ani secretarul al II-lea al acestei »Asociațiuni«.

Pentru sentimentele sale naționale a fost și membru al comitetului național, și ca stare judecat în procesul Memorandului și închis în Vă.

Profundele sale cunoștințe 'și-le-a manifestat atât ca profesor cât și ca scriitor român.

El, pe lângă redactarea »Foi Pedagogice«, a scris și publicat mai multe lucrări, de mare importanță în literatura școlară, pedagogică și științifică peste tot.

Din scrierile sale amintim:

1. »Untersuchungen über die Blütenentwicklung der Onagraeeen«. Hermsstadt, 1874.

2. »Elemente de istoria naturală«. Sibiu, 1881-83, în 2 cursuri.

3. »Luorul de mână în școlile de băieți și în institutul pedagogic«. Sibiu, 1885.

4. »Istoria naturală în școala poporală«. Sibiu. 1890-1891,

Afară de acestea, Dr. Barcianu a prelucrat și edat operele răposatului seu tată.

1. »Vocabular român-nemțesc« și »Wörterbuch der roman. und deutschen Sprache«. Sibiu, 1886 și 1888.

2. »Gram. germană«. Sibiu, 1896.

În anul 1891 a redactat revista literară »Foaia Ilustrată«, ear' în anul 1898, implinindu-se 25 ani dela moartea Marelui Andrei, cu această ocaziune a rostit »Cuvântul festiv«, care s'a publicat și în broșură separată.

În calitate de președinte al »Reuniunii învăț. români gr.-or.« din acest ținut a dovedit mult tact și un interes pentru perfecționarea membrilor-învățători, luându-și partea sa de leu în susținerea mai departe a tuturor Reuniunilor din arhidieceasă.

Scrierile și cuvântul ridicat în această chestiune sânt tot atâtea dovezi despre viața dragoste ce o a păstrat statului învățătoresc, care cu toată inima 'l-a iubit și 'l-a considerat ca pe cel mai aprig și sincer protector al seu.

Actul înmormântării s'a început în 18c la orele 11 asistând un public numeros și distins. Conducutul a pornit dela casa mortuară la biserica din suburbiul Ioșefin, unde s'a făcut serviciul funebrel. S'au rostit două cuvântări funebrele: una de părintele șezecor Ivan, care a scos la iveală meritele răposatului pe terenul activității publice, ear' a doua a rostit o di prof. sem. Dr. Stan, schițând indeosebi activitatea literară a defunctului.

După ceremonia funebrelă rămășițele pământești ale răposatului au fost duse la Rășinar, însoțite de o mulțime de amici și simțători.

DIN LUME.

Peninsula balcanică.

Pace sau războiu? Din știrile șite, fiind contradictorii, nu se poate alege

Dr. Daniil P. Barcianu.

ceva hotărât. Atâta e sigur, că Turcia se pregătește, Bulgaria se pregătește, și după o știre din Londra, Rusia încă nu rămâne mai înapoi, căci a dat ordin tuturor ofițerilor în rezervă să fie pregătiți pentru înrolare în timp de 24 ore în caz de necesitate.

Bulgaria a adresat Puterilor o semnătură un protest în contra înarmărilor Turciei. În notă se spune, că Bulgaria a aflat despre înarmările Turciei, care a mobilizat corpurile de armată din Monastir și Adrianopol. Ce privește mobilizarea celui dintâiu, e explicabilă din cauza turburărilor din Macedonia, dar mobilizarea corpului de armată din Adrianopol constituie o amenințare directă la adresa Bulgariei. Aceasta nu dorește un conflict militar cu Turcia, căci aceasta și în caz de biruință ar ruina finanțele Bulgariei.

Guvernul bulgar e de părere, că dănuind concentrările de trupe turcești la graniță, va mobiliza și el diviziunile

de armată din Sofia și Filipopol. Față de agitațiunea crescândă a Macedonenilor refugiați în Bulgaria va proclama în mai multe districte starea de asediu.

O depeșă din Viena face cunoscut, că între Austria și Rusia există deja înțelegerea, ca să împedecă cu forța un războiu pornit de Bulgaria.

Puterile vor de Turciei perfectă libertate de-a reprima revrătirile prin trupele sale afară de băz buzuoi, recomandându-i în același timp să cruțe pe cei nevinovați.

Mai mulți profesori universitari din Sofia, de origine macedoneană, au încercat să împac diferitele organizațiuni macedonare, însă fără succes. Foaia macedoneană »Pravo« (Dreptul), care din nou a început să apară, atacă în termeni violenți comitetul macedonean Mihailowski-Tonceff.

Partidul stambulevist predică în organul lor »Now-Wek« (Noul-secol) o apropiere de Turcia. Stambuloviștii susțin vechiul lor argument: Câtă vreme Europa-de-vest vede în Bulgaria o avangardă a tendințelor rusești, elementul bulgar nu poate conta nici pe favoarea Sultanului, nici pe sprijinul Europei.

Guvernul bulgar a hotărât să dizolve toate comitetele macedonene și să pună la granița de către Macedonia un puternic cordon militar. El voeste să srete prin această fermă sa hotărâre de-a satisface îndatoririlor internaționale. În noaptea spre 14 c. au fost arestați Tonceff, Mihailowski, Staincoff și alți membri ai comitetului macedonean din Sofia. La o interpelare făcută în sobranie de deputatul opozițional Tacheff, ministrul president Danoff a declarat, că e hotărârea guvernului de-a nimici comitetele macedonene.

S'au constituit comitete pentru adunare de fonduri, cu care să se poată întreține revoluția, s'au cumpărat arme și cartușe: așa că fiecare macedoneanbulgar revoluționar este preparat pentru mișcarea, ce se anunță.

Comitetul central din Sofia a împărțit un manifest, prin care se îndeamnă Bulgerii să vină în ajutorul fraților asupriți din Macedonia.

Numeroși Bulgari au răspuns acestui apel trimițând comitetului central sume însemnate de bani.

Albanezii nu încetează cu mișcările lor. 3000 dintre ei au ocupat orașul İpeo, Esad Pașa, care urmăria niște bande de tâlhari, a dat de opoziția populațiunii, așa că a trebuit să ceară înțăriri din Scutari.

Poarta, după o telegramă din Constantinopol, e foarte alarmată de invaziunea de călugări ruși în mănăstirile bulgărești din Macedonia.

Guvernul turc are bănueli, că în realitate sub rasa călugărească a noilor veniți se ascund ofițeri din armatele bulgară și rusă.

»Patriotul« din București scrie, că și în România privesc cu deosebită îngrijire la cele-ce se petrec dincolo de

Dunăre. Un militar superior a declarat, că în ziua în care Bulgaria va mobiliza o parte a armatei sale, datorită imperioasă a României este, ca să mobilizeze și ea. Fiind că un lustru nu trebuie uitat: cea dintâi datorie a unei țări este ca să fie cât mai repede gata de-a intra în acțiune.

Cu toate măsurile viguroase luate de către guvernul bulgar, totuși numeroase bande de Bulgari macedoneni au trecut din Bulgaria în Macedonia în timpul din urmă. Fiecare din aceste bande sânt organizate militarmente, având în fruntea lor câte un ofițer din armata bulgară, care a demisionat de curând.

Un frunteș macedonean sosit zilele acestea în Sofia a declarat, că în întreaga Macedonia există o fărâșă cum nu s'a văzut.

Transvaalul.

Știri nouă dovedesc, că primirea sugrumătorului Burilor, a lui Chamberlain, nu e pretutindenea așa de entuziasată, cum spun foile engleze. În Graafreinet populațiunea olandeză n'a participat de loc la primirea lui, ceea ce l'a indignat. Asociația Africanderilor e atotputernică și iadeamă la boicotarea celor loiali.

Guvernul a oferit generalilor Botha, Delarey și Smits câte un scaun în consiliul legislativ, ca să se inființeze. Ei au refuzat, fiind de părerea, că felul, cum va fi întocmit acest consiliu, e contrar intereselor țării.

Știri mărunte.

În Tieveș lângă Salonic au fost omorâți 30 creștini. Causa măcelului a fost, că Turcii au învins pe creștini cu omorârea unui băiat mohamedan.

Îndată după ridicarea blocaei, guvernul venezuelan a trimis trupe în toate direcțiunile, ca să suprime definitiv revoluția.

Alegerile pentru Reichstagul german se vor face pe la mijlocul lui Iuliu. Actuala sesiune se va termina la finea lui Martie.

Obiectele sfinte din Altar și însemnătatea lor.

Intrând în altar, primul lucru ce vedem este sf. masă numită și preotol, adică tron. Ea se află așezată la mijlocul altarului și este cel mai însemnat obiect, de care nu pot a se atinge decât numai sfințiți slujitori ai bisericii. Se mai numește și jertfelnic, pentru că pe ea se săvârșeau dăruirea jertfă, — corpul și sângele Mântuitorului nostru Iisus Christos.

Preotolul ne reamintește masa, pe care Fiul lui Dumnezeu înstătuia cina cea de taină în ajunul morții sale, punând astfel început legii celei nouă. Forma sf. mese este totdeauna pătrată, însemnând prin aceasta, că nutrețul nemuririi, ce se află pe dânsa, se împarte spre câte cele patru laturi ale lumii.

În primele timpuri ale creștinismului, de sigur că sf. masă a fost și de lemn. Fericitul Augustin afirmă acest lucru.

Mai în urmă creștinii, întemeindu-se pe cuvintele sf. Scripturi, că Iisus Christos este piatra unghiulară a bisericii, s'au îndemnat ca sf. masă să se facă din piatră, din marmoră și chiar din

metale prețioase. Marele protector al religiei creștine, sf. împărat Constantin a dat exemplu întru aceasta.

În vechime sf. liturghie se săvârșea în catacombe, — niște camere făcute sub pământ, unde se ascundeau de furia persecutorilor. Acolo se găseau și morminte de-ale sf. martiri, cari muriseră pentru mărturisirea credinței în răscumpătorul omenirii. Ei bine, sf. liturghie se săvârșea totmai d'asupra vre-unuia din aceste morminte, pentru că martirii prin sângele lor sămănase sămânța învățăturii creștine în toate părțile.

Apoi, când veniră timpuri mai fericite pentru creștini și când ei puteau a săvârși sf. liturghie în localuri proprii pentru aceasta, bisericile se construiau în așa fel, ca sf. masă să cază totmai pe mormântul unui martir. Dar' cu timpul bisericile înmulțindu-se din ce în ce mai mult, nu se mai găseau atâtea morminte de martiri, câte altare trebuiau a se înălța. Atunci s'a hotărât ca în piciorul sf. mese — al preotolului — să se pună părți din sfintele moaște ale vre-unui martir, lucru care se face până astăzi, când se sfințesc ori-ce biserică.

Sf. masă închipuiește tronul, pe care șade Domnul Dumnezeu, nevăzut și înconjurat de Heruvimi, ca împărat al lumii și ca binefăcător al ei. Când însă se pune pe dânsa corpul și sângele Domnului, sub forma pâinii și a vinului, atunci însemnează mormântul, în care s'a pus trupul lui Iisus Christos, după ce a fost luat de pe cruce.

De mare importanță sunt pentru noi și acele obiecte ce împodobesc sf. masă.

În primul loc vedem dedesubt o îmbrăcămintă de pânză, numită cămașă. Ea ne amintește giolgiul sau vestimentul, cu care s'a înfășurat corpul Mântuitorului, când s'a pus în mormânt. Vine apoi o altă îmbrăcămintă lucrată din materie cât se poate de scumpă, fină, luminoasă și strălucitoare, care închipuiește mărirea dumnezeiască și lumina cea neapuză, de care a fost înconjurat trupul Domnului la învierea sa din morți și care a făcut pe ostașii străjuitori să cază cu fețele la pământ, ne mai putând să vadă.

Dintre obiectele de pe sf. masă însemnăm:

Artoforiul sau purtătorul de sf. împărțire, numit și chivot. Este o cutiuță făcută din material scump, de multe-ori în forma unei biserici cu mici turnulețe. În artoforiu se păstrează sf. împărțire peste întregul an și preotul este obligat ca de acolo să împărțască pe creștinii, cărora le este peste putință de a veni să se împărțască la biserică. În semn de pietate către Luminătorul întunericului, lângă chivot arde o candelă, care nu se stinge nici odată.

Un alt obiect tot așa de însemnat ca și artoforiul este sf. evanghelie. Aceasta carte cuprinde cuvântul lui Dumnezeu și este cea mai prețioasă vistierie, în care putem afla hrana sufletească — nutrețul pentru viața viitoare.

Pe lângă aceste obiecte mai vedem și sf. cruce, adică puternica armă de care fug și se înfricoșează demonii. E lucrată din material scump cu multă măiestrie și este pomul vieții, care ne dă roadele nemuririi.

Pe sf. masă se mai găsește și sf. Antimis sau în loc de masă. El este

făcut din o pânză de in, pe care se închipuiesc punerea Domnului în mormânt și care se sfințește numai de Arhiepiscop cu aceeași solemnitate ca și o biserică. La mijlocul marginii de sus are o părticică din moaștele vre-unui martir și fără el nu se poate săvârși sf. liturghie.

Antimisul și are originea din timpurile persecuțiilor, când creștinii nu-și aveau locsluri statornice pentru rugăciune. Astăzi se întrebuințează foarte bine și fără sf. masă, pe câmpul de rebel, unde preotul neavând biserică, poate întinde antimisul pe ori ce masă curată și poate săvârși sf. liturghie sub cer deschis. Antimisul este învălț într'o pânză albă, numită Iliton, care închipuiește mahrama, cu care s'a înfășurat eapul Mântuitorului în mormânt.

La unele biserici și mai ales la catedrale, mai vedem de-asupra sf. mese un acoperământ numit Baldachin, care însemnează darul lui Dumnezeu revărsându-se ca o umbră asupra ei. Sub Baldachin atârână la mijloc un porumbel de aur sau de argint, închipuind pe sf. spirit, ear' înăuntru porumbelului se păstrează părticiele din sf. Împărțire pentru cuminecarea celor bolnavi.

Spre rășărit de sf. masă, în fundul altarului se găsește un tron, pe care șade arhiepiscopul la anumite timpuri, când servește. La dreapta și la stânga tronului sânt mai multe scaune pentru preoți. În timpul când se cetește Apostolul, Arhiepiscopul stând pe tron, cu preoții împrejur, închipuiește pe Iisus Christos în mijlocul celor 12 Apostoli, cari la judecata viitoare vor judeca neamul omeneș.

La miez-noapte de sf. masă este proscomidia, adică punerea înainte, pentru-că acolo pune înaintea Domnului pâinea și vinul întru pomenirea Mântuitorului nostru. Proscomidia constă dintr'o adâncitură în zidul altarului, închipuind peștera din Betleem, în care s'a născut Mesia, ear' bolta scobiturii ne amintește muntele Golgota, pe care s'a restignit El.

Pe părțile altarului sânt zugrăviți sfinții Trei Ierarhi: Vasile-cel-mare, Ioan Gură de aur și Grigorie Teologul, cei trei lucefări ai bisericii, cari prin știința și învățăturile lor au luptat contra tuturor abaterilor dela adevărata credință și au asigurat triumful bisericii în timpurile cele mai grele pentru ea. Ei stau înaintea preotului liturgisitor ca cele mai frumoase modele, demne de imitat. Tot în altar vedem și chipurile sf. Arhidiacon Stefan și Lavrentie, martiri ai credinței creștine, dela cari trebuie a se inspira servitorii bisericii în îndeplinirea îndatoririlor lor.

În partea despre miez-zi a altarului, la cele mai multe biserici și mai ales la catedrale, aflăm o mică cameră numită Schevofilachion sau locul unde se păstrează vasele, vestimentele și alte odore sfinte; ear' în partea despre miez-noapte se găsește și Diaconiconul, numit așa pentru-că altădată, în această parte diaconii primeau și țineau pri-noasele aduse de creștini pentru sf. liturghie.

Eată dar' obiectele din altar și însemnătatea lor.

Diac. I. V. Balculescu.

Cassa de ajutorare.

«Ce trebuie să știe cel ajuns în nenorocire și are drept la ajutor.»

Cassa ajută și vindecă în cas de nenorocire pe membrii înscrși în grupa primă și a doua, precum și pe cei extraordinari. Peste cel-ce a dat o nenorocire se chiește numai decât doctorul, ear' primăria comunală (sau dacă este, comisia locală) trebuie îndată înștiințată.

Dacă năpasta îl ajunge pe om lucrând, datorința economului e, ca numai decât se chiește doctorul și se înștiințează primăria sau comisia locală. Doctorul trebuie chemat cât se poate de iute, de oare-ce e lucru știut, că la nenorociri de multe ori atîrnă viața omului dela sosirea grabnică a doctorului.

Ajutorul doctorului, lecurile și toate lucrurile trebuincicase la vindecare se dau din partea cassei în dar tuturor celor înscrși în grupa primă și a doua, precum și membrilor extraordinari.

Treburile doctorești au să le îplinească doctorii din loc, sau dacă n'ar fi, doctorii cercuali sau districtuali. Poate fi chemat însă ori-care doctor.

Dacă pe membrii ordinari din grupa primă sau a doua, sau pe cei extraordinari îi ajunge ceva nenorocire, afară de aceea că sînt lecuiți gratuit, dacă sînt bolnavi și nu pot lucra mai bine de o săptămână, în decurs de 60 zile capătă un ajutor de 1 coroană la zi, ear' de aci în colo un ajutor de 10 coroane la lună, până ce se pot earăși apuca de lucru.

Dacă nenorocirea lucrătorului s'a întemplat în vreme de lucru la cutare stăpân, acesta e îndatorat să se îngrijească îndată de ajutorarea nefericitului. Cum? Asta vi-o spunem într'alt loc, unde va fi vorba de datorințele stăpânului.

Dacă însă nenorocirea nu s'a întemplat lucrând la cutare stăpân, atunci de ajutor se îngrijește cassa. Sosind doctorul, acesta cercetează numai decât pe bolnav și face raport cassei despre starea nefericitului. La săptămână cassa trimite cele 7 coroane după cele din-

tăiu 7 zile de neputință, dacă adevărat bolnavul nu s'a vindecat și nu s'a apucat earăși de lucru.

Ear' dacă starea bolnavului e atât de grea, încât nu se vindecă nici peste 60 de zile, cassa trimite nenorocitului un ajutor de 10 coroane la lună. Ajutorul acesta se trimite bolnavului, până ce s'a însănătoșat pe deplin și poate de nou lucra. Dacă ar rămâne pe deplin și pe vecie olog, ajutorul de 10 coroane îl capătă până când moare.

Dacă membrul ordinar din grupa primă sau a doua ar muri în urma nenorocirii, veduva și copii lui au drept la ajutorul cassei. Într'un astfel de cas veduva sau tutorul orfanilor se meargă la primărie sau la comisia locală, aici se predeie atestatul despre moarte și libelul sau adeverința de membru a mortului. Celelalte le face primăria (comisia locală) gratuit. Cassa trimite ajutorul de bani — 400 cor. — la antistia comunală, ca aceasta să o împartă pe jumătate între veduvă și copii.

Dacă nenorocitul n'are nici soție nici băieți, Cassa trimite 100 de cor. pentru înmormântare pe calea primăriei comunale neamului celui mai apropiat al mortului sau aceluia, care l'a grijit și l'a înmormântat.

Cum se plătesc ajutoarele în grupa a treia?

Dacă din oare-care pricină membrul din grupa a treia moare, cassa dă familiei un anumit ajutor. După moarte soția, copilul majorean ori tutorul copiilor minoreni, sau o rudă mai de aproape se meargă la primăria comunală ori la comisia comunală. Aici se predeie libelul de membru al mortului și adeverința despre moarte. Celelalte lucruri le isprăvește primăria din oficiu. Moștenitorul legiuit al mortului are să capete suma convenită pe calea primăriei.

Dacă cineva s'a înscris în grupa aceasta fără să fost vizitat de doctor și a murit înainte de a fi împlinit doi ani ca membru al cassei, urmașii lui nu au drept la ajutor. Familia are însă să capete de la cassa pe calea primăriei toate taxele plătite pîn'atunci ca membru.

Cum se plătesc ajutoarele în grupa a patra?

Când a sosit terminul, pentru care sună asigurarea în grupa a patra, se ducă omul cu libelul de membru la primăria comunală (sau la comisia locală). Direcția centrală va trimite suma asigurată membrului.

Iar' dacă membrul sau cel asigurat pentru o anumită vîrstă ar muri, se ducă cel rămas cu libelul de membru și atestatul despre moarte la primăria comunală sau la comisia locală, care va raporta direcției centrale despre cazul de moarte. După acestea direcția centrală a cassei va trimite celui ce a făcut asigurarea sau moștenitorilor legiuiți ai mortului toate taxele plătite de membru și după suma taxelor de trei ani procentele de 15 la sută. (Va urma).

PARTEA ECONOMICĂ.

O nouă ordinațiune pentru durerea de gură și de picioare a vitelor.

Durerea de gură și de picioare a vitelor, care în timpul din urmă a început a se lăți și în părțile noastre tot mai tare, este una dintre boalele cele mai rele, nu atât pentru-că s'ar prăpădi de aceea vitele cu grămada, ci mai mult pentru aceea, că vitele atacate devin neapte de lucru, slăbesc, ear' vacile nu mai dau așa lapte mult, ca mai înainte, ba și acela, pe care îl dau, în stare crudă nu mai e bun, ci numai fert. Afară de acestea prin oprirea comunicațiunii și a tîrgurilor din comunele bătute de boală, economii mai sufer și perderi însemnate materiale.

Fiindcă durerea de gură și de picioare a vitelor este una dintre boalele cele mai lipicioase, atât la noi cât și în alte țeri se iau măsurile cele mai aspre pentru împedecarea și sugrumarea boalei. Când se ivește boala aceasta în oare-care comună, diregătoria comunală, în conțelegere cu veterinarul cercual, numai decât iau măsurile de lipsă, ca vitele din comuna respectivă

Țiganul la cununie.

Un Țigan, precum se spune

Soiu de-acela din hotar,

— »Haid« — zice, — se-mi iau nevasă

»Legiuită prin notar.

»Căci zău azi nelegiuită,

»Făr' d'un pic de ntăritură,

»Măi, te lasă când îi place,

»Ș'apoi cui se-i faci tu gură?

»Dar' colea cu întăreală,

»Cu scrisori pecetluite,

»Ean' s'o n'pingă necuratul

»Să-mi gândească la fugite!

»Ce, să fugă? Auleo?

»Cum 'ți-o n'țerc d'ahăl nărav,

»Că mă duc numai la lege

»Ș'o aduc pe telegraf«.

Pân' v'am spus ce-a zis Țiganul

Hop! era cu una-n sat

Și se duse la notariul

Să-i spună că-i de însurat.

— »Domnule notarăș, zice:

»Uite aci ce 'mi-o trăsniț,

»Să mă însor și eu pe lege

»Ca să fiu mai întărit,

»Și mă leg de hira asta

»Cu zapisu de 'nsurat,

»Că de astăzi înainte

»Ea se n'aibă alt bărbat«.

»Bravo«!! îi zice atunci notarul,

Tu ești om! — vei fi cinstit,

Căci așa ca tin' Țigane

Zău că rar am nimerit.

Te cunun!... bagă de seamă

Și-mi răspunde, cum te cheamă?

— »Da, Toderel, Măria ta«.

Dar' altcum cum îți mai zic?

— »Da Todorel și Toderic«.

Bine — bine... asta-l știu,

Caici zic: scrie-mi curat

Pe cel-ce l'ai cununat.

— »Ahaha! auzi la domnu

»Cu proreclă — ba cu nume

»Cu întăreală, auzi nevasă

»Cum ne leagă cum ne pune;

»Ș'apoi zău Măria ta

»Zi-n carte numai așa:

»Toader și cu Șofranie

»Amândoi păreche bună

»Și de-ahaia se cunună«.

Auzi, măi cioară, cum te cheamă?

— »Da Toadere, măria ta«.

Măi dă cum naiba 'ți mai zic?

— »Da Toderel și Toderic,

»Toderic pân' eram mic,

»Ear' acum de când sînt mare

»Toadere 'mi zice ori care«.

Of! of! acum notarul

Întrebându-l înc'odată:

»Auzi măi cioară, trăsni-te-ar sfântul,

N'ai fost la vre-o judecată?

Și de-ai fost la judecat

Spune-mi drept, cum te-au chemat?

— »De fost am fost măria ta

»Și calce-mă, c'a fost așa:

se nu mai poată veni în atingere cu alte vite sănătoase, de oare-ce prin o asemenea atingere s'ar pute molipsi un ținut sau chiar o țeară întreagă.

Din cauza aceasta, din ținuturile molipsite de boală nu se îngăduie nici măcar transportarea vitelor sănătoase în alte ținuturi fără îngăduința diregătorilor mai înalte, ear' ce se ține de transportarea vitelor pentru măcelari, ministrul de agricultură și-a rezervat pentru sine dreptul, prin o nouă ordinațiune, pe baza căreia publicăm și noi informațiunile acestea.

În înțelesul ordinațiunii ministeriale mai sus pomenite, dacă în oarecare comună bântue boala de gură sau de picioare între vitele cornute, aceea se pune sub carantină, adecă se oprește și toate curțile cu vite cornute din apropierea aceleia în depărtare de 5 kilometri se constituiesc într'un cerc de carantină, care apoi cu cât se estinde mai tare, cu atât se lărgește tot mai mult și periferia aceluia.

După formarea cercului de carantină, în comuna respectivă nu se mai estradau pașapoarte de vite, ear' transportarea acestora se îngăduie numai pe lângă observarea următoarelor condițiuni:

1. Din curțile molipsite de boală se pot transporta pentru măcelărit și în comunele vecine vite sănătoase din astfel de curți, unde nu bântue boala, pe lângă concesiunea de lipsă dată de veterinar și primăria comunală. Despre aceasta însă trebuie să fie înștiințată și primăria comunei, unde se transportează vita, ca să poată fi controlată măcelărirea aceleia.

Astfel de concesiuni pot da diregătorii de prima instanță în comune, ear' diregătorii de a doua instanță sau comitatele pe teritoriul lor, după-ce vor fi ascultați mai întâiu veterinarii, cari sunt chemați în prima linie cu executarea acestor ordinațiuni.

2. Din curțile molipsite de boală, vitele sănătoase pot fi transportate pentru măcelărit, înăuntrul comunei, dacă se taie îndată și dacă sunt provăzute cu concesiunea de lipsă dela veterinar și primărie.

3. Din comunele molipsite de boală, dar' fiind acelea în cercul de carantină, se pot transporta vite pentru tăiat și pe jos în comunele de sub iurisdicțiunea, de care se ține cercul respectiv, după ascultarea veterinarului respectiv: în alte comune însă transportarea e îngăduită numai pe tren. La o depărtare până la 10 clm. mai poate da și diregătorul politică de a II. instanță o îngăduință excepțională.

4. În comunele nemolipsite de boală, dar' fiind în cercul de carantină, se îngăduie săvârșirea lucrurilor economice și de transport pe lângă îngăduința veterinarului și a diregătoriei de a II instanță și afară de hotarul comunei respective, însă depărtarea nu poate fi mai mare ca 20 kilometri.

În cercurile de carantină e oprit ori și ce fel de tîrg pentru vitele cornute, mai departe sînt oprite tîrgurile în asemenea casuri, chiar și în comunele și orașele mărginașe cu oare-care cerc molipsit de boală.

În alte comune sau orașe, cari nu sînt molipsite de boale, ținerea tîrgurilor e îngăduită, dar' vitele cumpărate din acelea trebuie mănate de acolo în decurs de două zile, căci la din contră mănatul nu se mai îngăduie decât cu trenul.

La măcelăriile din capitală încă se pot trimite cu trenul vite de tăiat din cas în cas și din cercurile de carantină, însă numai pe lângă îngăduința ministrului de agricultură.

Pentru obținerea unei astfel de îngăduință, trebuie înaintată o rugare timbrată, în care să se arate soiurile și numărul vitelor de tăiat, precum și locul de unde acelea se trimit. Suplicantele trebuie să mai dovedească încă și cu atestat dela primăria comunală, că vitele arătate în rugare sînt cel puțin de 14 zile în aceea comună, precum și aceea, că în comună nu domnește boala de gură și de picioare.

La cas însă, când se trimit vite dintr'o comună molipsită de boală, trebuie să se dovedească cu atestat dela primărie, că vitele nu provin dintr'o curte molipsită de boală și că curțile molipsite de boală sînt la o

depărtare de atîția metri de aceea, din care se trimit vitele. Dacă comuna nu e molipsită de boală, dar' se află în cercul de oprire, aceasta trebuie să se arate în atestatul dat de primărie, care e liber de timbru.

Dacă suplicantele voiește, ca rugarea lui să fie rezolvată pe cale telegrafică, atunci de odată cu rugarea trebuie să mai trimită și 4 coroane taxă pentru telegramă, ear' pe cuponul mandatului poștal trebuie însemnat, că suma respectivă se trimite ca spese la telegrama, care stă în legătură cu rugarea pentru transportarea vitelor.

Despre îngăduința dată din partea ministrului se înștiințează atât suplicantele, cât și diregătorul comunală respectivă. Îngăduința dată are valoare numai șese zile.

Asemenea vite transportate pentru măcelărit trebuie băgate atît la tren, cât și la măcelării în vagoane sau grajduri deosebite și trebuie apoi tăiate necondiționat în timp de trei zile, după ce au ajuns transportul la locul destinațiunii. Dacă însă s'ar constata între vitele transportate semne de boală, transportul întreg trebuie măcelărit îndată.

Îngăduințele acestea pentru măcelăriile din capitală, le dă numai ministrul din cas în cas celor interesați, cari se adresează cătră el în modul mai sus arătat.

În starea măcelărită se pot transporta libere și vitele cornute, pe lângă o adeverință dela comisarul stărei sanitare, în ori și ce parte pentru consumul din lăuntru țerei.

Ioan Georgescu.

Băncile populare germane.

— Sistem Raiffeissen —

Solidaritatea sau răspunderea membrilor.

Intemeierea unei bănci trebuie să aibă în vedere îndeosebi două lucruri de căpetenie: să ajute pe membri dându-le împrumuturi și să le dea prilejul de a-și aduna capitaluri proprii prin depuneri și economie.

Băncile Raiffeissen au îndeosebi în vedere, că sătenii simțesc mai mult nevoia de bani decât lipsa unui loc

»Pe min' m'au chemat cu pecetea
»Că ce-aș fi trăsrit pe tetea,
»Dar' eu coala nevinovat
»N'am vrut să merg nici rugat,
»Dar' cu străji — cu rugăminte
»Și cu cinste de împărat
»Ce-am gândit — haid — ș'am plecat.
»Dar' tot încet... coala cu treabă
»Și cu cinste, ba cinstit,
»Pân' ce hop mă ved odată
»Sus la domni la legiuit«.

— Așa-i! așa-i!! mânca-ți-aș gura,
Strigă atunci și Șofronia,
Să vezi din cinstea haia mare
Ce-i la Toader pe spinare.
— Taci Țigancă! las' spinarea,
Să-mi răspundă întrebarea:
Auzi creștine, când ai fost la judecat
Afar' de Toader cum îți zice —
Domnii cum au mai strigat?
Nu 'mi-l-ai putea tu spune
Cum au zis, ce fel de nume?

— «Da zeu să ved doar' ți-l găcesc...
»C'au strigat nume nemțesc, —
»Numai ved hăla că vine
»Și zup! cu mâna 'n pîr la mine,
»Eu atunci la păciueală,
»Dar' el hi la păruială,
»Și să ierți m'o păruit
»De și mintea mi-o smintit,
»Chiar și gura și-o naiba
»Ce 'i-o fost, — că nu da taga«.

Of! Teremtette! așa nămilă,
Așa om prost și făr' de cap,
N'am văzut doar' nici odată,
Ca să 'mi vie la 'nsurat,
— Măi! Te mai întreb odată:
Par' că zici că ai și un tată,
Dar' pe acela cum îl cheamă?
Bată-te toaca te bată,
— »Dă Culo-'i zic, măria ta«
Bine Culă — dar' altcum?
— »Tetea Cula hăl bētrân!
Năcăjit grozav notarul, —
Și 'njurând de lucruri sfinte

Încerca ear' de poreclă
Cu 'ntrebări ca mai 'nainte,
Însă-i pace... căci Țiganul
Tremurând de peptenat
— »Domnule notarăș«, zice: —
»Eu mă las de 'nsurat,
»Căci așa o încurcătură
»Nice ochii nu'mi vēzură,
»Șaci ear' pe cum se vede
»O să-mi umble ca la lege,
»Dară ca să nu se nască
»Ceva pricină 'ntre noi,
»Dă-o în lupi pe Șofronia,
»Căci mai bin' zac în nevoi
»Și dau la hailaltă 'napoi«.

Em. Suciș, inv.

GLUME.

Prispeală de vorbă.

Părinte roată n'ai vre-o hîrbleadă de
popă de car, că 'mi-s'o rupt dealul în virful
carului și-mi moare frigul de copii acasă.

să-i depună; de aceea pun deosebit preț pe mijloacele cari le înlesnesc puțința de a le da țăranilor-membri bani cu împrumut, fără să le ceară și să-i silească a depune ei. Pe cât le este cu puțință, băncile Raiffeissen nu cer dela membrii lor nici părți sau cotisații obligative, nici taxe de intrare; dar le dau cu toate acestea împrumuturi pe termeni lungi, de 1—10 ani și mai mult, și cu dobândă de 4—5%.

Un singur lucru îl cere o bancă Raiffeissen dela membrii săi, și anume: să garanteze toți cu avutul lor pentru datoriile băncii, adică pentru banii, pe cari banca îi ia cu împrumut de aiurea pentru ei.

Acest fel de garanție se cheamă răspundere solidară și este de două feluri: limitată și nelimitată.

1. Răspunderea este limitată, când membrii garantează și răspund numai cu o anumită sumă hotărâtă de mai înainte. Cu această sumă ei garantează atâta față cu banca, cât și de-a dreptul față cu creditorii ei.

2. Răspunderea este nelimitată, când membrii garantează și nemărginit cu tot avutul lor pentru toate datoriile băncii, atât față cu banca, cât și de-a dreptul față cu creditorii ei în ori-ce timp.

La aceste două feluri se mai adaogă un al treilea fel de răspundere numită repartizare nelimitată, când membrii răspund nelimitat, dar numai față cu banca, nu de-a dreptul creditorilor ei și numai dacă avutul băncii nu este îndestulător pentru a-i plăti toate datoriile.

Băncile Raiffeissen sunt mai toate întemeiate pe răspunderea nelimitată a membrilor lor. Răspunderea limitată a fost primită mai mult de băncile Schulze-Delitzsch, ear' repartizarea nelimitată este o formă foarte puțin răspândită.

O bancă Raiffeissen se întemeiază așa: sătenii harnici, cinstiți și fără viții sau patimi urâte, bogat și sărac se unesc și se legătuiesc să răspundă cu tot avutul lor, toți pentru unul și unul pentru toți, iscălesc acest legământ-statute și aleg dintre ei persoane de încredere, cari să reprezente obștea.

Aceste persoane împuternicite caută bani cu împrumut pentru obștea răspunzătoare — pentru bancă.

Banii se găsesc cu ușurință când e vorba de chezașia tuturor membrilor unei bănci cu tot avutul lor, căci nu-i vorba de un om și de o singură garanție, ci cinzeci, o sută ori două de persoane — de un sat cu tot avutul: pământ, cară, vite, unelte, îmbrăcăminte, cinste ș. a. m. d.

Ori unde se găsesc bani cu împrumut, când stă chezaș un sat cu tot avutul seu.

Așa găsesc băncile »Raiffeissen« banii, pe cari îi dau cu împrumut membrilor lor pe 5—10 ani și cu dobândă de 4—5 la sută; așa înfloresc o gospodărie rurală, un sat, o țeară; așa se ridică o țeară la înălțimea, la care s'a urcat Germania prin băncile populare.

O bancă Raiffeissen condusă cu înțelepciune de oameni de bună cre-

dință, schimbă în câțiva ani de zile satul cel mai sărac, și nu e nici un sat, în care să nu se poată întemeia o bancă Raiffeissen.

Prin răscumpărarea nemărginită a membrilor, prin garanția tuturor pentru toți, se poate întemeia cu ușurință cea mai frumoasă bancă în cel mai sărac sătuleț. Pe lângă netăgăduita valoare a răspunderii membrilor pentru găsirea banilor de împrumut, nu trebuie să uităm nici folosul moral al unui astfel de legământ între consăteni. Fiecare se simte legat de vecinul seu, are drepturi și datorii către el, e supravegheat și-l supraveghează și el pentru a nu fi întrebuițat fără folos banii luați cu împrumut pe răspunderea tuturor; fiecare se ferește de apucături rele, de deprinderi urâte, se lasă de trândăvie și de ori-ce nărav, care l-ar opri să facă parte dintre membrii băncii. Intre membrii aceleiași bănci se naște o legătură mai puternică și mai adâncă: simțul de frăție și de dragoste frățească.

Așa se face o putere mare din câteva puteri răslețite și adese-ori dușmănite între ele.

Dar' sunt mulți deprinși să vadă numai partea cea rea a lucrurilor; aceștia vor vedea în răspunderea nelimitată cea mai mare primejdie pentru membrii unei bănci.

Ei vor vrea să creadă, că răspunderea e cu atât mai primejdioasă, cu cât e mai nemărginită.

Din fericire însă nu este așa. E adevărat, că creditorii (împrumutătorii) unei bănci se pot adresa fie-cărui dintre membrii ei pentru a-și scoate banii împrumutați. Dar' tocmai de aceea răspunderea tuturor e mai folositoare și eată cum: chiar dacă am presupune, că sunt și creditori, cari conduși de vr'un duh de răutate ar alerga să-și ceară banii numai dela unul, să nu uităm că și acest membru are la rându-i drepturile creditorului, față cu ceilalți membri; el se poate adresa tot așa la altul pentru despăgubire și așa mai departe. Adică la urma urmii, tot de către toți au să fie plătite datoriile; aceasta o știe fiecare; de aceea, când s'ar întempla așa, ar fi siliți să-și dea dela început părțile și primejdia n'ar putea fi.

Privirăm aci cazul cel mai rău, presupuserăm o primejdie care nu poate avea loc în băncile Raiffeissen și eată de ce: Mai întâiu într'o bancă Raiffeissen, pierderea capitalurilor împrumutate de bancă e cu neputință; aceasta se va vedea din cele-ce vor urma în viitor. Pe de altă parte banca ia împrumuturile mai numai dela membri, sub formă de depuneri de economie și numai ce nu găsește la ei caută airea; așa încât e cu neputință cererea neașteptată a banilor împrumutați băncii cu atât mai mult amenințarea vre-unei primejdii.

Dar' nu poate fi mai puternică dovadă despre folosul și lipsa de vr'o primejdie a răspunderii nelimitate, ca aceasta: Germania are aproape 13 mii de bănci întemeiate pe răspunderea nelimitată și numai vre-o două mii întemeiate pe răspunderea limitată; mai toate băncile Raiffeissen sunt cu răs-

punderea nelimitată a membrilor și nici-odată în timp de 50 de ani, de când sunt băncile Raiffeissen, nu s'a arătat acest fel de garanție, mai puțin folositoare într'un loc decât într'altul.

De vre o nenorocire pricinuită de răspunderea nelimitată a membrilor nu se pomenește, și nici că s'a pomenit când-va în îndelungata istorie a băncilor Raiffeissen.

Sătenii noștri se înfrățesc mai cu ușurință, ba sunt totdeauna frați; aceasta o arată și în vorbă și în faptă — ceea-ce nu putem lăuda la nici un popor din lume.

Deci dar', prin introducerea răspunderii nelimitate și a băncilor Raiffeissen, la noi s'ar legifera ceea-ce există de fapt: *fraternitatea și legământul între săteni.*

I. PĂTRĂȘCOIU.
Lipsca.

A 3-a

adunare generală ordinară

a
„Reuniunii române de înmormântare din Sibilu“.

(Urmare și fine).

Fondul »Anului« în anul 1902 a ajuns cifra de cor. 558.71, compusă din următoarele sume:

1. Depunerea cu 31 Dec. 1901 a fost	cor. 236.77
2. Competințele direct. P. Luouța, dăruite	» 60.—
3. Competințele secretar. V. Tordășianu, dăruite	» 45.—
4. 10%, detragere după 15 cazuri de moarte	» 163.—
5. 4½%, interese capitalizate după suma depusă	» 1394
6. Medicul de stab super. militar, dl Ioan Pop, din Brașov, dăruiește în amintirea prietenilor sei decedați Nic. Cristea, fost asesor coc. și Dr. Nicolae Olariu, fost adv. suma	» 5 —
7. Secret. V. Tordășianu dăruiește din prilejul onomastioei sale	» 5 —
Suma totală	cor. 558.71

În cursul anului 1902 au intrat 30 membri noi, cari solvind taxa de înscriere à 2 cor 60, au răscumpărat fiecare cel puțin 3 cazuri de moarte anterioare. Totalul membrilor cu finea anului 1902 ar fi trebuit să atingă cifra de 445, au răposat însă 19, au repășit 6 și anume Maria Greavu, Ioan Ganea, măiestru cojocar; K. Csiky, Nicolae Mocșean, Maria Mocșian, Ioan Tomuș, fereștrar, și astfel au rămas 420 membri.

Cu toate silințele, ce ni-le-am dat de a înființa secția a 2-a, independentă, până de present nu ne-a fost posibil de a înscrie numărul recerut de membri în acest scop.

Venitele proprii ale Reuniunii în 1902 au fost următoarele:

1. Taxe de înscriere dela 30 membri noi à 2 cor.	cor. 60.—
2. Taxe à 60 bani dela membri după cazurile de	» 2959.40
3. Interese după capitalele depuse	» 67.44
In total	cor. 3083.84

Cheltuielile au fost următoarele:

1. Ajutoare după 15 cazuri de moarte	cor. 1631.—
--------------------------------------	-------------

2. Remunerație portăre-	160.—
lului	
3. Chiria pro 1902	60.—
4. Competințele directoru-	
lui, casarului și ale secre-	
tarului	225 —
Suma totală	cor. 2076 —

Averea Reuniunii cu finea anului 1902 constă din:

1. Saldul casei	cor. 237.57
2. Elocat la »Albina«, li-	
bel nr. 19024	281.37
3. 4 scrisori fonciare »Al-	
bin« à 500 cor.	20' 0 —
In total	cor. 2518.94

la care adogând suma elocată a fondului »Asilului« cu cor. 558.71

Suma totală în bani e cu cor. 3077.65

Sporul în avere față de anul trecut e de cor. 1279.78.

Pentru cazurile de moarte s'a încasat conform celor de sus 2956 cor. 40 bani, rămânând în restanță 778 cor. 40 bani, din care o însemnată parte s'a încasat în zilele prime ale anului de față.

Cu considerare la împrejurarea că pe baza statutelor, în anul 1902 expiră mandatul nostru, onorabila adunare generală va binevoi să sleagă direcțiunea pe un nou period de trei ani

Pe baza celor premerse onorabila adunare generală se binevoiască:

a) a lua raportul general la cunoștință;

b) a aproba raționinile pro 1902 și a vota direcțiunea absolutur;

c) a alege direcțiunea pe noul period de 3 ani

Din ședința direcțiunii, ținută la 21 Decembrie 1902

P. Lucea,
director.

V. Tordășianu,
secretar.

Pentru economii nostri.

— Unelte economice. —

Vestim pe economii români din comunele de pe teritoriul comitatului nostru, unde până acum nu se folosește mașina de sămănat, că subsemnatul comitet central este aplicat a da în mod gratuit spre folosire mașina de sămănat spicoasă.

Cei-ce doresc să folosească această mașină să se adreseze subscrisului comitet cu posibilă grăbire.

Mașina se ia în primire în Sibiu și are să fie transportată la fața locului și îndărăt pe cheltueala proprietarului, care o cere și care are să garanteze pentru înapoierea mașinii în timpul hotărât de comitet și în stare bună. În cerere să se arete timpul, de când și până când voește să o folosească.

Dacă în comuna, unde se va duce mașina, nu se află om priceput la cărmuirea mașinii, comitetul își rezervă a angeja de aici un om priceput și pe cheltuiala celui-ce o cere.

Cu o cale punem în vedere, că cu scop de a da și culturii fânajelor cuvenite băgare de seamă am procurat o grapă de fânaje sistem Sack, pe care dăsemansa o dăm spre folosire în mod gratuit.

Ar fi de dorit, ca fruntașii din comunele interesate să iee înțelegere în această afacere și cererile să se facă într-una pentru mai mulți proprietari.

Sibiu, în 1/14 Febr. n. 1903.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului«.

Dem. Comșa,
președinte.

Vic. Tordășianu,
secretar.

SFAT.

Mlădițe de altoit. Cu luna lui Februarie trece timpul cel mai bun pentru tăierea mlădițelor de altoit. Acestea trebuie să fie sănătoase, mēduva să nu fie roșie, coaja nu negricioasă. Pe partea de cătră mează-zi sau în virful pomului aflăm pe cele mai bune. Mlădițe cu muguri subțiri (ligniferi) să nu luăm

Până-când să le folosim, le punem în grădină în pământ sau în pivniță în nășip jilav. Mlădițele primite din alte ținuturi le punem mai întâiu timp de 24 ore în apă. Locul, care a fost în pământ sau în nășip, trebuie tăiat. Mlădițele tăiate primăvara mai târziu se prind mai bine, dacă le împlântăm primăvara înainte de folosire câtva timp în pământ.

Știri economice, comer., jurid., industr.

Vite Pinzgau în comit. Bistrița-Năsăud. Cetim în Revista-Bistriței: O veste mult îmbucurătoare putem da, că deja și Românii din Valea Bărgăului și a Someșului încă vreau să-și câștige vaci Pinzgau. În ședința din urmă, ținută de comisiunea economică a comitatului sub presiunea comitetului suprem și în prezența inspectorului de prășirea vitelor Csiki și a inspectorului silvanal Gyöngyösi, a ajuns în desbatere o petiție a economilor din Valea Someșului și Bărgăului, în care roagă pe guvernul țării, să le dea ajutor la importarea alor 210 vaci și vițele de rasa Pinzgau și să le dea favorurile posibile. Rodna și jurul ar importa 120, Bărgăul 90. Cum a raportat comitele suprem, care a și făcut deja pașii de lipsă în treaba aceasta, ministrul de agricultură e aplicat să sprijinească această mișcare. Ministrul vrea să cumpere vacile din vorbă și să le dea cumpărătorilor cu favorul de a plăti prețul lor în termen de 5 ani, dar' ratele având de a le plăti în anul al treilea, patrulea și al cincilea după cumpărare. ear' în anul întâiu și al doilea neavând să plătească nimic. Intreg prețul de cumpărare ar fi dat, cu interese de 4%, ear' direcțiunea silvanală de aici să iee chezașia pentru comunele, care vreau să aducă vaci.

Dela băncelle noastre. »Mielul«, Poiana. Depuneri 316.331; fondul de rezervă 13.506; venitul curat 8118 cor. 16 b.

»Racoșana«, Șeica mare. Fondul de rezervă 11.537; depuneri 63.950; profitul curat 5586 cor.

»Riureana«, Cap-Monostor. Depuneri 74.605; rezervele 7296.

»Sătmăreana«, Seini. Reservele 17.231; depunerile 228.545, venitul curat 9786 cor. 31 bani.

»Sentinola«, Satu-Nou. Depunerile 277.045, venitul curat 26.030 cor.

»Sisava«, Roman-Petre. Reservele 14.305, depunerile 51.654, venitul curat 9336 cor.

Tirgul de vite și cal din Mediaș se va ține în 2 și 3 Marte ca l. n.

Boala de gură și de unghii a încetat în toate comunele din cercul Arpașului (com. Făgăraș), de aceea tirgurile de vite sunt libere.

Libere sunt tirgurile în cercul Seliște (com. Sibiu) și în curând va fi așa în cercul Sibiului, căci boala a încetat și în Cisinădie.

Tirgul de vite din Hațeg. Ni-se scrie: În 11, 12 și 13 l. c. a fost tirg de vite în Hațeg, primul din 20 Iulie 1902 încoace, căci până acum au fost oprite din cauza boalei de unghii. Tirgul a fost așa de bun, cum oamenii foarte bătrâni n'au mai pomenit. S'au și vândut 2799 vite cornute.

Prețurile au fost foarte mari. S'au vândut boi cu 1.100 cor. părechea și viței de 1 $\frac{1}{2}$ an cu 510 cor. părechea — se înțelege, că vite de rassa »Pinzgau« și bine grijite.

Când știm, că 95% din acestia vite sânt crescute de țeranii nostri din Țeara-Hațegului, ne bucurăm că încetul cu încetul se îndeleticnesc cu îmbunătățirea soiului de vite mai alese, și apoi îngrijesc de ele mai bine.

Nu pot îndeajuns recomanda tuturor să țină vite roșii — și să le țină bine și grijescă bine.

Au fost cumpărători din Arad, Timișoara, Oradea, Pesta și chiar și din Viena — și au încărcat peste 100 vagoane de boi dar' toți erau de soiul »Pinzgau« O societate pentru purtarea negoțului cu vite nu ne-ar strica nici nouă.

Regularea Murășului. Ministrul de agricultură a comunicat unei deputațiuni, că planurile pentru regularea Murășului, care va fi făcut navigabel, sânt gata. Mai întâiu se vor face lucrările dela Seghedin la Macău, apoi dela Macău până în Arad, ceea-ce se va teraaina până în 1907. Dela Arad în sus nu se regulează.

FELURIME.

Domnitorii cei mai învățați. După vechiul proverb latin, care zice, că câte limbi vorbește cineva, atâți oameni face, dintre toți suveranii Europei M. Sa Monarchul nostru face mai mulți: atâtea limbi ca dînsul nu vorbește nici un alt domnitor. Dar' chiar și pe dînsul l-a întrecut răposata Regina Elisabeta, care pe lângă limbile vorbite în împărăție a mai știut franțuzește, englezește și spaniolește. Cunoștința de limbi mai mare are Regina Elisabeta a României, care scrie deopotrivă frumos în limba românească, nemțască ori franțuzască, dar' vorbește foarte bine englezește, spaniolește, italienește și rusește. Multe limbi mai vorbește mama regelui Alfonso, ved. Maria Christina. După Monarchul nostru urmează al doilea în cunoștințe de limbi regele Greciei, ear' cel din urmă în șirul Domnitorilor este Sultanul Turciei, care în afară de limba sa turcească, nu mai vorbește decât franțuzește.

CRONICĂ

Expoziția elevilor dela școala pentru lucrurile de mână din Sibiu. Cu finea semestrului I al școlii de lucrurile manuale femeștii au spus elevii productul lor arangeându-l cu distincție gust. Au fost espuse lucruri manuale de împletit, de întreit, de încadrat, de cusut cu mâna și cu mașina, — de croit haine femeștii, — de brodat și de decorație și în urmă dezemnuri libere și de specialitate.

Institutul acesta practic și folositor îl cercetează în anul școlastic surgând, în cursul III: Leștia Pops Radu din Făgăraș și Minerva Sârba din Abrud; în cursul II: Maria Muntean din Ombraș Sibiuului și în urmă în cursul I: Maria Dan din Sibiu, Cornelia Deac din Blaj, Victoria Fizegan din Mercurea, Maria Grigoriu, Galați (România), Maria Marou din Sibiu, Maria Mineu din Stena și Valeria Pop din Sibiu.

† David Terfaloga. »Drapelul» aduce tristă veste, că David Terfaloga, protopresbiterul Vârșetului, a încetat su-bit din viață.

La Buri? Ce năcăjit e bietul Român! Nu-i destul de sugrumat la pungă în țeara lui, unde sudori de sânge varsă, ca să agonizează nu numai ce-i trebuie lui, ci mai mult altuia, dar' să mai găsească și oameni fără suflet, cari îl prostesc, să-și facă de cap, nu altminteri. S'au găsit mișei, cari vroau să-l îndemne să plece în Țeara Burilor! Burii nu mai au țeară, căci moșile lor sunt puștite, vitele lor mâncate de soldații englezi, cari fără inimă le-au omorât copiii și nevestele. În Țeara Burilor poate să meargă numai cel ce vrea să se îngroape înainte de moarte, lucrând în minie (băieșagurile) Englezului, care după ce îl folosește câtva timp, adevă până 'i a stors puterile, îl dă drumul între Hontotii și Cafrii cei săbaticii. Dar' nici la băieșaguri nu poate ajunge ușor, căci ajungând în portul orașului Cap trebuie să dovedească, că are o sumă mai mare de bani la el. De aceea lușii furcă, când vine țepitorul către vol. Căci vrea să vă înșele!

Legate pantru scopuri filantropice. Repozatul comerciant Nicolae Eremia din Brașov, a lăsat prin testament mai multe legate. Așa pentru biserică din cetate a lăsat 8000 coroane, pentru »Asociațiunea meseriașilor români» 400 cor., pentru »Masa studenților» 400 cor., pentru biserică din Bacifalu 500 cor.; pentru »Gimnasiul român» 1000 cor., precum și alte mai multe legate de câte 100—200 cor. pentru diferite societăți.

Asigurarea fetelor bătrâne. În Danemarca există instituțiuni pentru asigurarea fetelor pentru casul, când nu s'ar pute mărita. Fiecare fată plătește câte o taxă anuală. Dacă se întâmplă să se mărite înainte de a ajunge vârsta de 40 ani, atunci își perde taxele plătite, cari rămân în favorul colegelor mai puțin norocoase; dacă nu se mărită, atunci dela anul 40 încolo primește o pensie oare care.

Unde te duce beția!? Dumitru Rus, proprietar cu bună stare în Borgo-Prund (comit. Bistrița-Năsăud,) a pornit turmentat greu de rachi în noaptea de 4 Febr. n., la fântână, ca să-și adape caii. El merse singur înainte, ca să scoată apă, ear' pe un copil al său îl lăsa să scoată caii din grajd și să pornească după el. Când copilul sosi cu caii, îl află pe tată seu în fântână. Când 'l-a scos afară, era deja mort.

Bogăția în aur a riurilor noastre. În »Montag Zeitung» din Graz se spune, că în ținuturile dela țermurii Dunării, Dravei, Murășului, Streiului, apoi ai Oltului, Savel și Someșului se află foarte mult praf de aur, ba chiar și bucățele de aur, cari sânt mai mari, decât cele din California.

O comună harnică. Credincioșii gr.-or. din Moldova nouă (Bănat) nu au nici o palmă de pământ, ci iarna vara își câștigă cu sudori crunte prin ogne și pe ape pânsa de toate zilele. Luni de zile sânt depărtați de vetrele lor. Cu tot greul câștigului, nu 'și-au uitat nici-odată că oala dintâi case ale lor sânt biserică și școala. În sei din urmă 8 ani au jertit pentru sfânta biserică 13 mii cor., pentru casa parohială 7000 cor. Pe neașteptate însă 'l-au ajuns lovitura, că școala zidită cu crucerul câștigat de ei a trecut la stat, căruia 'i-a dat-o societatea căilor ferate, care este patronul ei. În nepriecarea lor au crezut ademenirilor, că bășii lor vor învăța în școală și românește, că nu vor plăti nimic pentru școală etc. În zădar s'au încercat conducătorii să-lămurească și să-și înființeze o școală confesională, singura apărătoare a legii și limbii străbune. În curând însă s'au convins, că au greșit și în sinodul parohial din 26 Ianuarie v., tiner și bătrân, bogat și sărac, întruniți în număr mare, cu înauflărire și unanimitate au decis deshiderea școlii confesionale.

În acest sinod s'a pus baza unei »fundațiuni bisericesti, cu scopuri culturale» în suma de 16.000 coroane, din interesele căreia și din cele 300 cor. ajutor din venitul sf. biserici plus venetele stolare se va dota învățătorul confesional. Această fundațiune se va aduna ușor și în scurt timp, în urmarea unui aruncat votat de sinodul parohial cu 20 cor. de nr. casei odată pentru todeauna, dela peste 700 nre, plus săprasolvirile dela credincioșii mai bine situați din comună, apoi 1000 cor. au donat pentru acest scop venerabilul paroh Ioan Petroviciu din Ciclova-română și ginerile seu dl Traian Oprea, parohul acestei comune.

Credincioșii acestei comune sânt veseli, jertfosi cu multă bucurie darea nouă a școlii, căci ved cu ochii: că fără școală în limba lor întunec și ră-tăcirea cuprind pe copilașii lor. Sânt pătrunși ei de adevărul, că: poporul nostru în legea și limba sa trăiește.

»Dr.»

Nenorocire cauzată prin fumat. »G. T.» 'i se scrie: Servitorul Nicolae Lepa în ziua de Soborul S. Ioan Botezătorul, 7 Ianuarie a. c. st. v. aflându-se beat în grajdul stăpânului seu Ilie Mândruț, a adormit cu pipa aprinsă în mână. Din pipă a căzut jărăție și a început cu încetul a arde infundat paiele cele ude, cari serviau spre așternut animalelor, deodată Lepa s'a trezit și a început a căra vestmintele sale afară, eară celalalte vestminte ale păcurarului, precum șumanul, cojocul ș. a. au rămas ori din adins, ori din nebăgare de seamă în grajd. Într'un târziu Anastasia Sfetcu, nora lui Ilie Mândruț, striga »Săriți că arde grajdul». Sărind toți membrii familiei, află în grajd un foc arzând; grajdul și curtea erau pline de fum, de nu se vedea nimic, ear' animalele cu ajutorul vecinilor, făind la ștreangurile abia cu mare greutate au reușit a le scoate afară din grajd. Până seara a murit un cal, la 3 zile a murit calul al 2-lea și un bou, la 7 zile a murit calul al 3-lea și la 14 zile și calul al 4-lea. Azi nefericitul om Ilie Mândruț prin pierderea a 4 cai și un bou, precum și a vestmintelor arse, este de compătimit. Paguba se uroă la 1500 coroane, ear' nefericiții membri ai familiei sânt toți

bolnavi de întristarea cea nespusă ce le-a cauzat focul. Servitorul N. Lepa s'a depărtat momentan din curtea stăpânului seu, nici nu voește să știe despre cele întâmplare. Ar fi foarte bine ca tuturor servitorilor să li se interzică fumatul în curtea stăpânului lor. — I P.

Atentatorul la viața patriarhului armean din Constantinopol a fost condamnat la moarte împreună cu unul din complicii sei. Alți patru tovarăși au fost osândiți la muncă silnică.

Donă cruci tăiete. Ni se comunică din comuna Șelimber de lângă Sibiu un caz detestabil, care îl înregistrăm cu părere de rău că și Sașii ne bruschează în credințele și datinele noastre.

Iată scrisoarea: Micul popor creștin din comuna Șelimber, sunt trecuți doi ani de zile, de când a ridicat la capătul satului către Sibiu două cruci pe moșia lui Ioan Roșca și Nicolae Barbosa, unde în tot anul preotul dispreună cu poporul egiau cu crucea, cu iocane și prapori, făcând rugăciuni. În anul 1901, un făcător de rău le-a batjocorit cu secura în mai multe locuri, eară creștinii români le-au reșpat de nou; diavolul nu le-a dat pace, căci în 31 Ianuarie 1903 st. v. noaptea, nește păcătoși au tăiat crucea cu ferestrele de lângă pământ, iar în 1/14 Febr 1903 tot noaptea au tăiat și pe a doua tot cu ferestrele ducându-le de acolo. Crucile s'au aflat aruncate în o fântână. Oamenii sânt indignați de atăta păgânism și intoleranță.

Raportor.

Hymen. Dra Paraschiva P. Boariu (Agărbiciu) și dl Ioan Muntean (Turnișor) ales paroh în Agărbiciu, anunță sărberea omoniei lor religioase, care se va celebra Duminecă în 9/22 Februarie la 2 ore p. m. în biserică gr.-or. română din Agărbiciu.

Omor înflorător. Se anunță din Timișoara, că Sâmbătă noaptea un omor înflorător s'a petrecut în comuna Obad. Economul Petru Cateu nu prea pute privi cu ochi buni pe mamă-sa, care a ajuns văduvă, s'a măritat după Constantin Bolenț despre care se știa că nu-i prea place lucrul. În noaptea aceea a avut loc o ceartă între ei doi și Cateu infuriat 'și-a uitat atât de mult de sine, încât a luat un topor, care-i stătea la îndemână, și aproape a despicat în două pe tatăl seu vitreg, care scâldat în sânge a murit pe loc. Cateu a fost a doua zi arestat.

Furtună în Budapesta. Vântul care a suflat zilele acestea pretutindenea, în Budapesta a devenit un uragan îngrozitor. Acoperișul fabricii de tutunuri a fost dărâmat Vineri la 4 ore dimineața, pe o suprafață de 400 metri pătrați, și a căzut în strada Baross pe care s'obstruat o S'a întâmplat 62 accidente. Vineri dimineața de abia eșiseră elevii din școală de pe strada Rigo, când acoperișul s'a dărâmat. Este cu neputință să se treacă peste poduri. Furtuna a descoperit un tramvai electric pe podul Margareta și a pricinuit grave stricăciuni noiei biserici Elisabeta. Mai multe statue din oraș s'au prăbușit și s'au spart.

Rămășag uoigaș. Tinărul N. Gă-tăianțu din Lugoj, în etate de 25 de ani, neavând Duminecă alt lucru, s'a rămășit cu niște ortaci ai sei, că el e în stare să bea 12 deciltri de rachi tare. Nenorocitul a tras la măsca 12 deciltri de sligovită, a mai beut apoi în alt local 2—3 păhare de bere, și a căzut grămadă. Dus la poliție a plătit rămășagul cu viața, — a murit.

Pentru sfânta biserică. Ca o faptă vrednică de imitat de toți aceia, cari în la biserică și școala lor, vă rog a publica următoarele:

Constrinși de greutate, ce apasă sormanul popor, mulți cu risicul vieții își părăsesc satul și pleacă în America pentru de-a ușura traiul celor lăsați acasă.

Contra acestui curent zadarnic m'am opus eu ca preot, căci sărăcia îi silește a nesocoti ori-ce sfat.

Astfel și din comuna noastră Săsuș sunt duși în America vr'o 60 de bărbați, cari deși departs de satul lor natal totuși se ougetă la biserică și la școala lor. Ca dovadă servească faptul, că acum de curând dela poporenii mei aflători în America precum și dela alți Români de acolo am primit însemnata sumă de 600 cor. pentru înfrumusețarea bisericii și cumpărarea diferitelor odore bisericești.

Pentru această faptă vrednică de laudă D-zeu să le răsplătească tuturor și să le dea putere și sănătate pentru a suporta munca cea grea, ear' din partea noastră în numele comitetului parohial și pe această cale le exprim cele mai călduroase mulțumite. *Ioan Popovici, paroh și pres. com.*

Școala română din Sofia face progrese pe fiecare an. Anul acesta numără 164 de elevi, toți Români, dintre cari 30 urmează secția comercială.

Familie înveninată. Locuitorul Donat Vrabé y din Boița (com. Hunedoarei) era tăetor de lemne în pădure. S'a întâmplat, că în Decembrie a. tr. un trunchiu de copac a căzut pe ei și 'l-a schilodit. Familia lui numeroasă a ajuns astfel în cea mai neagră miserie. Mama era incapabilă să suțină prin lucrul mânilor ei pe sormanii copii. S'a decis să stricească întreaga familie. Vineri toată familia s'a intrunit acasă. Mama a oferit lapte de cină, dar' în lapte băgase strichnină. Dimineața vecinii 'l-au aflat pe toți morți. Mur'seră peste noapte în chinuri teribile.

Neolog Carolina Marschall, n. Binder, aduce în numele ei și al fiilor ei la cunoștință, că iubitul ei soț, resp. tată, soț și moș, *Josef Marschall* a răposat Sâmbătă în 14 c. în etate de 69 ani. Inmormântarea s'a făcut Luni în 16 Febr. în cimiterul ev. din loc.

Răposatul a fost tatăl conducătorului tehnic al tipografiei noastre.

— *Ana Mann* născută *Conti*, după un morb greu, a răposat în 12 și a fost inmormântată în 14 l. c. în cimiterul gr. cat din Sămărtinul-de-Câmpie. Pe răposata o deplâng soțul, copiii, frații și nepoții.

— *Nicolas Radovan*, pedagog. în cursul al IV. din Arad, a răposat în 28 Ianuarie 1903 et. n., după un morb îndelungat, în al 19-lea an al stății sale. Îi jălesc toate rudeniile, cunoștii și pretenii.

— Luni în 13/26 Ianuarie a. c. am petrecut la moment pe preoteasa bătăranului și încărunțitului paroh Ioan Mandea de satul anume Ana Mandea născută Ghță Popisnoș, care în etate de 58 ani și 43 al căsătoriei sale a părăsit pe ai ei fără de veste lăsând în cea mai mare jale pe bătăranul soț, doi feciori și o fetișoară, care toamă în Dumineca viitoare ave' să și sërbeze actul cununiei. Actul inmormântării 'l-a îndeplinit dl. protopop Ioan Cândea cu mult tact, fiind asistat de preoții Ioan Crăciun, Elie Comșuța, Nicolae Solomon și Nicolae Berglezan. După terminarea ritualelor dl. protopop a ținut o cuvântare, care a stors lacrimi din ochii tuturor.

Un prietor.

Mulțumită. Tuturor acelor stimate amici și cunoștii, cari din tristul incident al decedării iubitului nostru soț, nepot și frate, *Ermolas Sandru, inv. d'r. de stat în Doloave* au grăbit a împărtași adăncă noastră durere, a ne condola, le exprimăm sincerile noastre mulțumite. Doloave la 6 Februarie 1902. *Neconsolabila familie.*

Condamnarea anarhistului Rubino. Marți s'a terminat în Bruxella procesul anarhistului Rubino, care în 15 Noembrie anul trecut pușcage asupra regelui Leopold din Belgia. Curtea cu jurați 'l-a declarat vinovat. Rubino a fost pedepsit la temniță pe viață.

Crime. În apropiere de *Surdac* a fost aflat țeranul Simion Motoc împușcat în drumul țerii. Cercetarea a dovedit, că a fost ucis de un tâlhar, care 'l-a furat cele 210 cor., ce avea la el. Gendarmii au și prins pe tâlhar în persoana lui Pantilimon Gan, care a mai fost pedepsit pentru tâlhărie.

— Economul *Ilie Unguraș* din *Chișoda* (Bănat) a murit zilele trecute. Înainte de moarte a chemat doi martori și le-a spus, că el moare înveninat de soția lui. Aflând judecătoria, a ieșit la fața locului. 'l-au desgropt și măruntăile 'l-au trimis la Budapesta, ca să se afle, dacă a fost înveninat. Cercetarea a dovedit până acum, că nevasta lui a fost o ticăloasă, care 'l-a amărit zilele trăind cu un flăcău în destrăbălare.

Blăjenii în frunte! În foaia maghiară *Köszdek* din Aiud cetim., că la petrecerea aranjată de Maghiarii din Blej n'a luat parte nici un Român. Nici n'au ce căuta Românii laolaltă cu străinii.

Sinucidere. În Turnișor (lângă Sibiu) s'a spânzurat în 12 c. un băiat de școală etc.

Pedeapsă meritată. I. Dragomir, un hoț cunoscut, a plecat într'o seară pe drumul Răcașului (Bănat), ca să facă o ispravă de ale lui. Lucrătorul Ardelean chiar tracea pe-acolo și Dragomir se repede la el, ca să-'l junghie. Cel amenințat a văzut primejdie, 'l-a amăncit cuțitul din mână și 'l-a bătut așa de bine, încât mișelul zace acum în spital.

Vagon în flacări. Din Arad se vestește, că pasagerii trenului dintre Arad și Glogovaș au scăpat în 9 l. c. numai cu mare greu de o primejdie de moarte. La eșirea din stația Glogovaș s'a aprins un vagon de cl. II. Cum nu era întocmire de siguranță în vagon, călătorii era p'aci să se înce, până s'a oprit trenul. Vagonul a ars aproape întreg, pasagerii au scăpat.

O petrecere reușită a fost cea aranjată în 1/14 l. c. în Tilișca. Corpul învățătoresc de acolo în frunte cu harnicul director Ioan Bratu 'și-a adaus o frunză la cununa de măestrii în ale aranjării astorfel de petreceri cu *clavi și elevs școlari*. Cântările (Troparul hramului școlar, Sfânt, Carul cu boi, Eu mă duc, codrul rămâne) dovedese, că avem de-a face cu băieți și fetițe, cari au făcut școală sub conducerea măestrului lor Bratu. Precizie, siguranță în execuție, voci disciplinate și frumoase, totul au făcut, ca plăcerea gustată de numărul auditor să fie într'adevăr artistică. Drăguță a fost și *Sezătoarea pe sate*. Jucată de mai multe eleve de școală. Piesa teatrală *Moștenire dela răposata* a fost jucată de corpul învățătoresc ajutat și de alții cu vervă. La cina oferită de ospitala familie a Mileștilor — nici că se poate fără ei ceva bun în Tilișca — a domnit voie bună. A urmat obligatul joc *»până în zori«*.

Intâmplare șoadă, dar' ou sfirșit-trist. Ni-se scriu următoarele: Mai an-târ, economul din Bonțarul-inf. Arimie Simonescu, în o noapte geroasă de iarnă se pomenește din somn într'un strajnic lătrat de câni, ou deosebire să schilădia un câțel al său, ce-'l avea. Bănuind că e ceva primejdie pe afară, școală pe cei doi feciori al săi să vadă ce e. Feciorii es, unul ou furca de fer în mâni, ear' celalalt ou un topor. Cel mai mare și care era mai înainte, cât ce se ivește în colțul căsii, — de unde vinea huetul, — se pomenește că câțelul vătându-se îi tușică printre picioare, dar' deloc simte pe sub el altă vietate, care neputând trece printre picioare-'i, îl ia în spate, și dă ou el prin grădină, unde plesnind ou el într'un pom, călărețul rămâne, ear' dihania se face ne-văzută.

Fratele mai mic văzând că frate-său a perit, ou și-când 'l-ar fi înghițit pământul, strigă la cei din casă să sară în ajutor, ies căsenii și ear și vecinii; dau în stânga, dau în dreapta, și-'l află feciorul mai mort de spaimă, dar' întreg și nevătămat. Îl bagă în casă și-'l pun în pat. Feciorul se îmbolnăvește greu, mai ales că era în credința, — în care îl întăreau și ai săi, — că n'a putut fi decât lucru necurat.

Dimineața caută de grijania sufletescă a junelui, dar' cercetează și după urma întâmplării de noapte, că neșdrăvenia nu le putea eși din cap; când colo ce să fie? O haită de lupi flămânzi au nimerit pe acolo, și tocmai când usabia să prindă câțelul a eșit feciorul, și câțelul căutând scut între picioarele stăpânului, lupul 'l-a urmat, dar' neîn-căpând a luat pe fecior în spate, câțelul 'l-a văzut fiind alb, ear' lupul ba, că era întunecat, perire nu alta. Cu toate că cauza răului era descoperită, feciorul din zi în zi s'a bolnăvit tot mai rău, și mai târziu a murit.

În noaptea de 1 Febr. a. c. același huet, aceeași năpastă pe la casa omului, feciorul rămase în viață ențăși oasă să vadă ce e, — dar' acum ou pușca în mână. Când dă să deschidă ușa sinzii, aude un muget neobișnuit. Ștind întâmplarea trecută, omul nu ștează să easă, ci stătu pușin pe gândite, apoi strigă ou de e suflet curat să vorbească ori să se duce, că el trege ou pușca fără cruțare. În butul strigatului lui, comedia neînțeleasă crește, cănti se aruncă mai furios, ear' mozemaina oclențanea și mugeta din greu. Feciorul temându-se, că minunea de pe afară va isbuti să rupă ușa. — ce era oam slabă, — și va năvăli în casă, pune țevia puștii în o crepătură a ușii și trage. În urma pușcăturii aude, că dihania mai dă un muget și apoi pace.

Fiind aproape de revărsat, ies căsenii ou lumina afară, și ce vîd? Înaintea ușii un prost (idiot) din vecini scaldat în sânge. Venise adevă prostul după foc, dar' nu putu deschide ușa, ear' câni îl incheșeze fără milă, și fiind surd-mut nu putu striga după ajutor și nici nu auzise, când feciorul striga la el, făr' scotea aceea mugete neînțelese. A fost nimerit tocmai la cap, 'i a sburat un obraz, un ochiu și o parte din nas; altfel e în viesță până acum, căci mai târziu revenindu-'și în fire a fost transportat la spitalul din Deva, ear' treaba e sub cercetare judecătorească. S. C.

Petraceri. »Reuniunea de ceteri și cântări din Coștei« aranjează Duminecă, la 9/22 Februarie 1903 în localitatea școlii din Coștei un concert împreună ou teatru (*»Păcăliții«*, de A. C. Bănățeanul) și petrecere ou joc. Prețul de intrare: Locul I: 1 cor.; locul II. 80 bani; locul III. 40 bani. Venitul curat este destinat fondului reuniunii. Inceputul la 8 ore seara.

— Corul plugarilor români din Oana-
inferioară aranjează în 22 Februarie n.
a. c. în sala cea mare dela »Reithoffer«
o producțiune teatrală împreună cu joo.

Programa: »Ruga dela Chițeteu«,
comedie într'un act cu cântece, de Ios.
Vulcan. Prețul de intrare: Loc nume-
risat 1 cor.; loc de șezut 80 bani și loc
de stat 40 bani începând la 7 jum. seara.

În *Alba-Iulia* se va aranja o pro-
ducțiunea teatrală («Oșezătoare» și «Să-
pătorul de bani») împreună cu cântări
și declamări și urmată de dans în sa-
lele școlii române gr. cat. din loc cu
elevii școlii, Duminică în 22 Febr. st. n.
a. c. Începutul la 7^{1/2} ore seara. Veni-
tului curat este destinat în folosul biseri-
cei gr. cat. din Alba-Iulia (Maieri).

Un piotor bisericesc se caută pen-
tru biserica din Săsaș (posta Ujegy-
hás, com. Sibiu) Doritorii să se adre-
seze dlui Ioan Popovici, paroh acolo.

La colecta făcută între Români,
afiători în America, pentru cumpărarea
unui clopot la biserica nou edificată în
comuna Hașfalău, tractul Sighișoarei,
prin Vasile Coman și Ioan Savu, au
contribuit următorii:

Din *Feriház*: Mihail Cișș, 5 cor.;
Verelina Cișș, I. Cișș, câte 2 cor. 50 b.;
P. Robu, C. Buzag, câte 5 cor.; N. An-
drei, N. Sandu, I. Sandu, G. Dâlbea,
Ioana Dâlbea, câte 2 cor. 50 b.; I. Maier,
1 cor. 50 b.; Z. Varvara, Ioana Var-
vara, Z. Lupes, câte 1 cor. 24 bani.

Din *Data-sășescă*: Z. Fleșeriu, N.
Fleșeriu, N. Ghieman, I. Bordea, câte
2 cor. 50 b.; I. Ghieman, N. Goga, G.
Goga, Maria Bordea, I. Moldovan, Ana
Moldovan, câte 1 cor. 24 b.; A. Maria
Goga, 2 cor. 48 b.; N. Mânzari, N. Fle-
șeriu, câte 1 cor. 24 b.; Z. Mânzari, Ana
Mânzari, câte 50 bani.

Din *Roșia-sășescă*: Ioan Mihu
Ana Mihu, Ana Mihu, Ioniță Mihu, Vic-
toria Mihu, S. Borcia, I. Morariu, Maria
Morariu, S. Banciu, Salomia Banciu, Sa-
lomia Banciu, câte 1 coroană; S. Banciu
pentru răposajii Marie, Maria și Ioniță
2 cor. 40 bani; I. Bălan, Maria Bălan,
Maria Bălan, Rafira Bălan, T. Frațicu,
Sălcia Frațicu, Maria Morariu, N. Ursu,
Ioana Barea, I. Morariu, Maria Morariu,
câte 1 cor. 24 cor. (Va urma).

Un învățator harnic.

Din comit. Timișului, Faur.

Nemiloasa moarte l-au răpit din
mijlocul nostru, cari îl admiram și iubim,
pe un Român bun și un învățator harnic,
pe Ermolae Șandru. Îl admiram calitățile,
abnegațiunea și conștiințiositatea și îl
iubim pentru bunătatea și sinceritatea sa.

S'a născut în anul 1870 în 26 Iulie
în comuna *Viștea-superioară*, com. Fă-
gărașului din părinți țărani. Mai întâi
a frecventat școala confesională din satul
natal. Arzând de dorul a învăța, roagă
pe părinți — ceea-ce ei și fac — de a-l
da la școala grănițerească din *Viștea-
inferioară*, ce pe atunci era foarte re-
numită.

După aceea a cercetat cursul pre-
gătitor în limba maghiară din Făgăraș,
unde absolvă și cele IV cl. inferioare ale
școlii civile cu un succes foarte bun;
părinții lui voiau să absoalve VI cl. civ.
și apoi să pășească pe cariera de notar;
el însă, având o deosebită aplicare spre
spinoasa carieră de învățator, se înscrie
la preparandia de stat din Deva, unde

absolvând toate IV cursurile depune și
examenul de calificare cu succes emi-
nent în anul 1893 în luna Iunie. Tot în
anul acela fu denumit de Preaven. con-
sistor archidieceșan din Sibiu ca învê-
țator conf. la școala din Câmpul-Surdac
com. Hunedoarei, unde numai un interval
de o lună și jumătate a stat, căci fiind
denumit din partea min. de culte și in-
strucțiune în comuna mare Doloave (com.
Torontal) părăsi *Câmpul-Surdac* și-și
ocupă postul de învățator comunal din
Doloave, unde la început cât și în tot
timpul, a trebuit să se lupte cu multe
greutăți atât școlare cât și politice.

Fie-ertatul greutățile toate cu răb-
dare le-a învins, așa că atât în școală
cât și în viața socială îl iubiau și res-
pectau toți. Munca lui în școală puse în
uimire pre toți, ear' colegii lui în toate
chestiunile școlare și metodice îi cereau
sfatul. Ca pedagog era apreciat din partea
tuturora, ear' inspectorul Steinbach îl
distinge cu diplomă de recunoștință. La
școala com. română din Doloave a ramas
2 ani și jumătate. Transferindu-se învê-
țatorul dela școala de stat din Doloave,
fii rugat de reposatul inspector Steinbach
să-și înainteze rugarea spre a dobândi
postul la școala de stat, ce s'a și întâm-
plat, căci dintre 60 competenți, fie-ertatul
Ermolae fu denumit și în anul 1896 în
16 Martie și-a ocupat postul. Sistem
sându-se mai târziu și al 2-lea post de
învățator la școala de stat, ca învățator
dirigente a condus cl. VI-a mixtă.

În viața socială, politică a fost
foarte activ, — a publicat mai multe
articole pedagogice. În viața noastră na-
țională — bisericăscă încă a luat mare
parte, luptând — după cum chiar și con-
trarii lui au recunoscut — luptă dreaptă.

Ca învățator a fost foarte conștien-
țios, așa că jertfindu-și sănătatea, școala
l'a fost toată grija, ba pot zice că ea
l'a și pus în mormânt.

Înmormântarea l'a făcut cu mare
pompa, l'a petrecut foști colegi, inteli-
gența întreagă, tineri, bătrâni, școlărima
întreagă, părinții școlărilor cu toții zi-
ceau: D-zeu să-l erte, că așa un în-
vâțator harnic ca el nu vom mai că-
păta, — și cu toții îl plâneau.

Celebrarea înmormântării l'a fă-
cut cu 2 preoți, în biserică cuvântul fu-

nebru l'a rostit tinerul preot Simion
Bartolomeiu. Cântările funebre le-a ese-
cutat vestitul oor român din Satul-nou
sub conducerea învățătorului Nicolau Mi-
huța, — coriștii și conducătorul lor me-
rită toată lauda și recunoștința, cari, deși
fiind un ger teribil, jertfindu-și sănă-
tatea au venit de a și petrece pentru ul-
tima oară pe fostul lor amic și coleg.

Oșmintele decedatului în 26 Ia-
nuarie 1903 st. n. s'au pus în vecinicul
lăoaș rece în cimiterul din Doloave.

Decedatului fie-i țărina ușoară și
memoria în vece necesită! N. S.

Carte engleză și românească.

Limba engleză învățată în 3 săptămâni!

Nenumărate au fost scrisorile tri-
mise dela Românii din America, din Ar-
deal și din Bănat, cari întrebau, dacă
nu e vre-o carte românească, din care
să poată învăța englezește. Acum va fi.
Un cunoscător de limba engleză și ro-
mână a pregătit o carte, în care găsește
ce-ce vrea să învețe, tot ce-i trebuie
să știe englezește pe druză, în prăvălie,
pe stradă, în fabrică, la vamă, la primă-
rie, în biserică, la postă și telegraf, la
câmp, în pădure, scurt: totul. Cartea
însă nu o tipărește, până nu va fi asi-
gurat, că l'o cumpără atâția, ca să-i
ese cheltuelile de tipar. De aceea să se
anunțe în timpul cel mai scurt toți aceia,
cari doresc să-și cumpere cartea. Ar-
delenii și Bănățenii pot face aceeași în
vre-o două săptămâni, Americanii să se
gândească îndată-ce vor cei acest anunt.
Mai bine e să se comande mai multe
exemplare deodată. Prețul va fi 45 cr.
și 3 cr. porto, pentru America 20 cenți
și 5 cenți porto. Cartea va fi gata, dacă
se vor înștiința destul, în 20 Martie oal.
n. a. c.

Banii să nu se trimită încă, ci nu-
mai înștiințare dela cei ce vor să o
aboneze.

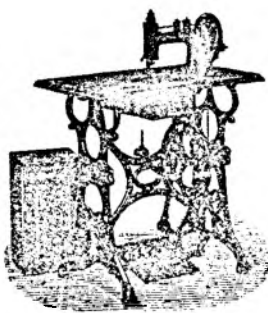
Din cauza lipsei de spațiu
Posta redacțiunii și administra-
țiunii se amină pe nrul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe
acțiuni Iosif Marschall.

Gustav Dürr.

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seide & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice
fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice
fel sînt executate prompt, ieftin și conștiințios cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la oerere gratis și franco.

Victor Lazăr

„Cassa de păstrare în Mercurea“
societate pe acțiuni,
acoardă
împrumuturi hipotecare

dela suma de **5000 cor.** în sus cu **7% interese**, fără a reflecta la proviziune, la speșele de manipulare și de scris. 8 4—12

Mercurea, la 1 Ianuarie 1903.
Directiunea.

Avis.

Subscrisul face cunoscut, că nevasta sa Stana n. Lubinski dimpreună cu 3 copii i-au părăsit casa de Duminecă dimineața și nu s'au mai înapoiat.

Se roagă deci ca cel-ce va afla ceva despre locul petrecerii ei să-l încunoștințeze, căci va fi răsplătit.

Oprea Meuș,
Rășinari.

17 1—1

Mosie

se da numai decât în arândă pe hotarul comunei Fărădinul-de-sus, lângă Hașeg, în mărime de 140 jug. cat. E potrivită mai ales pentru economie de oi și pentru pășunat. Se da în arândă pe lângă condițiuni foarte **avantajoase** și potrivite, cu preț ieftin pe 6—10 ani. 11 2—3

Doritorii să se adreseze la: **Csongrády Gizella** în Magyar Brettye, p. u. Russ (comitatul Hunedoarei).

Lemnărie.

Subscrisul am cnoare a aduce la cunoștința onor. public, că în **joagărul meu cu zbori** în **Veștem** se află următoarea lemnărie **de vânzare**: tot soiul de lemne de brad pentru măiestrii, scânduri, lemne îndungate, lati, fostene de stejar precum și pari de viie dela 2—5 metri lungi.

Comande pentru ori-ce soi de lemn se primesc în biroul joagărului în **Veștem** precum și în magazinul meu în Sibiu, strada Sării nr. 35.

Cu deosebită stimă
Ioan G. Bozdocu,
Veștem.

14 1—3

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia, soc. pe acțiuni în Sibiu“

Anuarul I.

„Reuniunii sodailor români din Sibiu“
cuprinzând
unele date dela întemeierea ei până la
31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Preț: 1 coroană, on porte postal 1 coroană 20 bani.

De vânzare.

În comuna curat românească, **Tăuni**, constatătoare din 170 case, se ofere un rar prilej de a-și face stare prin **negot și economie** — îndeosebi de oi — pentru acel Român, care ar cumpăra următoarele realități:

I. Fondul intern, situat în mijlocul comunei, ce constă din:

1. o casă cu 4 odăi; 2 o bucătărie; 3 o cămară; 4. un grajd — toate aceste din

peatră și acoperite cu țiglă; 5. o șură de lemn acoperită cu paie. 16 1—2

Fondului intern aparțin: o curte spațioasă și 2 grădini cu diferiți pomi nobili.

II. 40 jugere pământ: arător, fenaș, pășune, vie și licența de-a vinde beuturi spirituoase. A se adresa către:

A. Pătruț,

Tăuni, ultima postă **Hosszuszó**

(gară între Micăsasa și Blaj).

Sindile
Simplex
de ale lui
P. Baci

Cele mai ieftine șindile sunt șindile **SIMPLEX** ale lui Pompeiu Baci, fabricant în Șoimuș.

Sindile
Simplex
de ale lui
P. Baci

Sindile
Simplex
de ale lui
P. Baci

Cel mai bun, cel mai ieftin și cel mai durabil acoperiș rezistent contra focului, ușor și simplu este

Acoperișul mixt cu șirepuri și șindile de lemn numite

Șindile

„SIMPLEX“

de ale lui

Pompeiu Baci, fabricant în **Șoimuș (Sajó-Solymos)**,
u. p. Nagy-Sajó, comitatul Bistrița-Năsăud, Transilvania.

Cel-ce nu crede poate face o probă cu o mică comandă și se va convinge despre adevăr.

O legătură de 20 șindile „Simplex“ de ale lui Pompeiu Baci costă în loco fabrică numai 10 (zece) fileri.

Șase legături (120 șindile) trimise franco prin postă costă numai 1 coroană 52 fileri.

Comande mai mari per vagon sunt cu mult mai ieftine și se efectuează cu posibilă grabire în 2—3 luni, se recere însă o anticipațiune de 30%, a valorii. Restul se rambursează prin gară, ear' portul privește pe comandator.

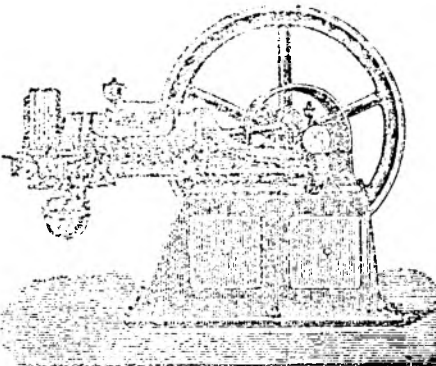
La fiecare comandă se alătură și o îndrumare explicativă a modului de acoperire

Nici o cerere nu se va satisface dacă ea nu va fi făcută în condițiunile arătate mai sus. 5 1—3

Sindile
Simplex
de ale lui
P. Baci

O legătură în loco fabrică de 20 șindile **SIMPLEX** de ale lui P. Baci costă numai 10 fileri.

Sindile
Simplex
de ale lui
P. Baci

De însemnătate pentru morari și
toate celelalte ramuri de industrie!
De însemnătate pentru proprietari și economi!

Locomobile de petroliu „OTTO“

cea mai ieftină și mai bună putere motrice
pentru îmblătire.

Fară mașinist și fără pericol de foc!!

Motor Original „OTTO“ de petroliu,

renumit pentru simplitatea
sa, ieftinătatea cu care se poate
mîna, mînarea ușoară, siguranța folosirii.

Langen & Wolf,
fabrică de motori de gaz,
Budapesta VI. Váci-körút
nr. 59.

Representanța pentru Ardeal:

Fabrica de mașini

Andrei Török
în Sibiu.

Acolo se pot vedea și motori și locomobile de sus în activitate.

Informațiuni, planuri și preliminare de prețuri se dau gratuit. 10 1—12